

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๕๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์ยกรรมและการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีอำนาจหน้าที่เพิ่มมากขึ้น แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังคงมีทรัพยากรจำกัด ทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นของตน จึงกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อันเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดแผนพัฒนาที่สามารถตอบสนองต่อการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและสามารถบ่งชี้ความสำเร็จของแผนได้ด้วย เหตุผลที่มีการวางแผนมีความสำคัญ ๕ ประการคือ

- ๑) เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- ๒) ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ๆ เข้ามาในองค์กร
- ๓) ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุเป้าหมายที่ปรารถนา
- ๔) เป็นการลดความสูญเสียเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อน
- ๕) ทำให้เกิดความแข็งแกร่งในการดำเนินงาน

ดังนั้น การวางแผนคือ ความพยายามที่เป็นระบบ (System attempt) เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติ ที่ดีที่สุดสำหรับอนาคต เพื่อให้องค์กรบรรลุผลที่ปรารถนา จากที่กล่าวมาข้างต้น แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีเท่าไรก็ตาม แต่หากไม่สามารถบ่งชี้ถึงผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นได้ ก็ไม่สามารถที่จะบ่งบอกความสำเร็จของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ **“ระบบติดตาม”** จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมถึง **“ระบบประเมินผล”** ที่คอยเป็นตัวบ่งชี้ว่า ผลจากการดำเนินงานเป็นไปตามหรือบรรลุตามเป้าหมายหรือไม่อย่างไร เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุง แก้ไขขยายขอบเขต หรือแม้แต่ยุติการดำเนินงาน

การติดตามและการประเมินผลถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ดำเนินการอยู่โดยที่ **“การติดตาม”** (monitoring) หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับ (feedback) เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการ ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่และประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงาน หากไม่มีระบบติดตามของโครงการแล้ว ย่อมส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินงานให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายโครงการสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการไม่ได้รับประโยชน์หรือได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงานเสียเวลาในการตรวจสอบความขัดแย้งในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงานกับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการในทางตรงกันข้ามหากโครงการมีระบบติดตามที่ดีแล้ว จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ต้นทุน (cost-effective) ดำเนินงานด้านต่างๆ เป็นการให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายของโครงการต่างๆ การระบุปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการและการเสนอทางแก้ปัญหา การติดตามดูความสามารถในการเข้าถึงโครงการของกลุ่มเป้าหมาย การติดตามดูประสิทธิภาพในการดำเนินงานของส่วนต่างๆ ในโครงการ และการ

เสนอวิธีการปรับปรุงการดำเนินงานโดยส่วนใหญ่แล้วผู้บริหารโครงการมักจะไม่ให้ความสำคัญกับการวางระบบติดตามโครงการ เนื่องจากว่าเป็นสิ่งที่จะต้องใช้เทคนิคเชิงวิชาการค่อนข้างสูง จึงปล่อยให้เป็นที่ของหน่วยงานระดับสูงกว่าเป็นผู้ดำเนินการ นอกจากนี้ยังเสียค่าใช้จ่ายสูง และก่อให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนในทางปฏิบัติ อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงแล้วขึ้นอยู่กับความจำเป็นและทรัพยากรที่มีอยู่ในแต่ละโครงการ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการวางระบบติดตามไม่จำเป็นที่จะต้องแบกรับภาระต้นทุนที่สูงหรือมีความซับซ้อนแต่อย่างใด บางโครงการมีระบบติดตามที่อาศัยพนักงานชั่วคราว (part-time) เพียงคนเดียว โดยมีหน้าที่จัดทำรายงานการติดตามประจำไตรมาส หรือในบางโครงการอาศัยพนักงานเต็มเวลา (full-time) เพียงจำนวนหนึ่งที่มีความเชี่ยวชาญในการทำการศึกษาดูงานเพื่อจะเลือกใช้วิธีติดตามที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้ต้นทุนสูงสุดในส่วนของ “การประเมินผล” นั้น เป็นสิ่งหนึ่งที่จะต้องดำเนินการเช่นเดียวกับการติดตาม เพราะผลที่ได้จากการประเมินจะใช้ในการปรับปรุง แก้ไข การขยายขอบเขต หรือการยุติการดำเนินการ ซึ่งขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน การประเมินผลแผนงานจึงเป็นสิ่งที่ต้องบ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนหรือโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ อีกทั้งการติดตามและประเมินผลยังเป็นการตรวจสอบดูว่า มีความสอดคล้องกับการใช้ทรัพยากร (งบประมาณ) เพียงใด ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลถือเป็นข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ที่สามารถนำไปในการปรับปรุงและการตัดสินใจต่อไป นอกจากนี้การประเมินผลยังถือเป็นกระบวนการตัดสินใจคุณค่าและการตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์โดยใช้ข้อมูลที่เก็บรวบรวม

ดังนั้นแล้วการติดตามและประเมินผลจึงเป็นกลไกในการตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นเข็มทิศที่จะชี้ได้ว่าการพัฒนาท้องถิ่นจะไปทิศทางใด จะดำเนินการต่อหรือยุติโครงการต่างๆ เป็นกลไกของการขับเคลื่อนเสริมสร้างระบอบประชาธิปไตยในท้องถิ่นเพราะว่าการดำเนินการใดๆของหน่วยงานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่อมีการประเมินผลในสิ่งที่วางแผนไว้แล้วและที่ได้จัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายได้รับการตรวจสอบติดตามโดยคณะกรรมการที่ถูกจัดตั้งขึ้นก็ตามหรือจากการติดตามการประเมินผลโดยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม สมาชิกสภาท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นล้วนเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความโปร่งใส เป็นกระบวนการที่บอกถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งอาจจะเป็นผลผลิต การบริการหรือความพึงพอใจซึ่งเกิดจากกระบวนการวางแผน ซึ่งประกอบไปด้วยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากเหตุผลดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลตุงยง จึงต้องการดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลตุงยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒) ตามระเบียบระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

ดังนั้น เพื่อให้การติดตามและประเมินผลแผนถูกต้องตามระเบียบดังกล่าวและมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลตุงยง สามารถแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้ และ

ประชาชนเกิดความพึงพอใจสูงสุด คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ตูยง จึงได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ตูยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๒) ขึ้น เพื่อรายงานและเสนอความเห็นที่ได้จากการติดตามให้นายกองการบริหารส่วนตำบล ตูยงทราบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ความหมายของการติดตามและประเมินผลแผน

เป็นการประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลของการดำเนินโครงการ กิจกรรม ซึ่งเป็นการประเมินทั้งแผนงาน นโยบายขององค์กรและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์กรว่าแผนยุทธศาสตร์และแนวทางที่ถูกกำหนดไว้ในรูปแบบของแผนนั้นดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์จริงหรือไม่ สนองต่อความต้องการของประชาชนหรือผู้ที่มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายหรือไม่ การติดตามและประเมินผลนี้ไม่ใช่การตรวจสอบเพื่อการจับผิด แต่เป็นเครื่องมือทดสอบผลการดำเนินงานเพื่อให้ทราบว่าผลที่เกิดขึ้นถูกต้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงไร เป็นการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ว่าเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นหรือไม่ นโยบายสาธารณะที่กำหนดไว้ในรูปของการวางแผนแบบมีส่วนร่วมของประชาชนหรือการประชาคมท้องถิ่นได้ดำเนินการตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ระยะเวลาในการดำเนินการสอดคล้องกับงบประมาณและสภาพพื้นที่ของท้องถิ่นหรือไม่ การติดตามและประเมินผลเป็นการวัดระดับความสำเร็จหรือล้มเหลวของยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งครอบคลุมถึงสิ่งแวดล้อมของนโยบาย (environments or contexts) การประเมินปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรที่ใช้โครงการ (input) การติดตามและประเมินผลกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ (implementation process) การประเมินผลนโยบาย (policy outputs) การประเมินผลลัพธ์นโยบาย (policy outcomes) และการประเมินผลกระทบนโยบาย (policy impacts) สิ่งที่จะได้รับหรือสนองตอบกลับจากการติดตามและประเมินผลก็คือจะช่วยให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำไปเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงนโยบาย ยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาท้องถิ่น และการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่และนโยบายของรัฐบาลหรืออาจใช้เป็นเครื่องมือในการเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำหรือยกเลิกโครงการในกรณีที่ไม่เกิดความคุ้มค่าต่อประชาชนหรือประชาชนไม่พึงพอใจ ซึ่งการติดตามและประเมินผลนี้มีทั้งในรูปของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผน สมาชิกสภาท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ องค์กรภาคประชาสังคมหรือองค์กรทางสังคม องค์กรเอกชน หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่กำกับดูแลหน่วยงานราชการอื่นๆ และที่สำคัญที่สุดคือผู้รับผิดชอบโครงการโดยตรง

๒. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น และการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การจ่ายขาดเงินสะสม งบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจและงบประมาณรายจ่ายด้วยวิธีการอื่นๆ เมื่อมีการใช้จ่ายงบประมาณก็ต้องมีการตรวจสอบผลการใช้จ่ายงบประมาณว่าดำเนินการไปอย่างไรบ้าง บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใดก็คือการใช้วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

การนำแผนไปจัดทำงบประมาณนี้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๒๒ ให้ใช้แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยงานจัดทำงบประมาณการรายรับ และประมาณการรายจ่าย และให้หัวหน้าหน่วยงานคลังรวบรวมรายงานการเงินและสถิติต่างๆ ของทุกหน่วยงานเพื่อใช้ประกอบการคำนวณขอตั้งงบประมาณเสนอต่อเจ้าหน้าที่งบประมาณ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจตั้งงบประมาณให้เงินอุดหนุนหน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนได้ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้

๑) ต้องเป็นภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ให้เงินอุดหนุนตามกฎหมาย และต้องไม่มีลักษณะเป็นเงินทุนหมุนเวียน

๒) ประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ให้เงินอุดหนุนต้องได้รับประโยชน์จากโครงการที่จะให้เงินอุดหนุน

๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญกับโครงการอันเป็นภารกิจหลักตามแผนพัฒนาท้องถิ่นที่จะต้องดำเนินการเอง และสถานะทางการคลังก่อนที่จะพิจารณาให้เงินอุดหนุน

๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นสมควรให้เงินอุดหนุนหน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุน ให้นำโครงการขอรับเงินอุดหนุนของหน่วยงานดังกล่าวบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และตั้งงบประมาณไว้ในหมวดเงินอุดหนุนของงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ห้ามจ่ายจากเงินสะสมทุนสำรองเงินสะสม หรือเงินกู้

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นกรอบในการจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

กล่าวอีกนัยหนึ่งความสำคัญของการติดตามและประเมินผลแผนเป็นเครื่องมือสำคัญในการทดสอบการดำเนินงานตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ทำให้ทราบและกำหนดทิศทางการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม และเกิดความชัดเจนที่ทำให้ทราบถึงจุดแข็ง (strengths) จุดอ่อน (weaknesses) โอกาส (opportunities) ปัญหาหรืออุปสรรค (threats) ของแผนพัฒนาโครงการ กิจกรรมต่างๆ ซึ่งอาจเกิดจากองค์กร บุคลากร สภาพพื้นที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนงานให้เกิดความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในสังคมภายใต้ความต้องการและความพึงพอใจของประชาชนและนำไปสู่การวางแผนการพัฒนาในปีต่อไป เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์เชิงคุณค่าในกิจการสาธารณะมากที่สุดและเมื่อพบจุดแข็ง ก็ต้องเร่งรีบดำเนินการและจะต้องมีความสุขรอบคอบในการดำเนินการ ขยายโครงการ งานต่างๆ ที่เป็นจุดแข็งและพึงรอโอกาสในการเสริมสร้างให้เกิดจุดแข็งนี้ และเมื่อพบจุดแข็งก็ต้องเร่งรีบดำเนินการและจะต้องตั้งรับให้มั่น รอโอกาสที่จะดำเนินการและตั้งมั่นอย่างสุขุม รอบคอบ พยายามลดถอยสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคลงไป เมื่อพบจุดอ่อนต้องหยุดและลดถอยปัญหาลงให้ได้ ดำเนินการปรับปรุงให้ดีขึ้น ตั้งรับให้มั่นเพื่อรอโอกาสและสุดท้ายเมื่อมีโอกาสก็ต้องใช้พันธมิตรให้เกิดประโยชน์เพื่อดำเนินการขยายแผนงาน โครงการ งานต่างๆ พร้อมการปรับปรุงและเร่งรีบดำเนินการสิ่งเหล่านี้จะถูกค้นพบเพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น โดยการติดตามและประเมินผลซึ่งส่งผลให้เกิดกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเข้มแข็ง และมีความยั่งยืน เป็นไปตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างดี

๓. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

- ๑) เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการและการบริหาร
- ๒) เพื่อการปรับปรุงแผนงาน
- ๓) เพื่อประเมินความเหมาะสมของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโครงการ
- ๔) เพื่อระบุแนวทางที่จะปรับปรุงมาตรการที่จะนำไปใช้ให้เหมาะสม

- ๕) เพื่อความกระจ่างชัดของแผนงาน
- ๖) เพื่อการพัฒนาแผนงาน
- ๗) เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ให้การสนับสนุนทางการเงิน
- ๘) เพื่อทดสอบแนวความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น
- ๙) เพื่อการตัดสินใจที่จะขยายโครงการหรือยุติโครงการ

๔. ขั้นตอนการติดตามและประเมินผล

ขั้นตอนที่ ๑

แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๘ ดังนี้

ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

ประกอบด้วย

- ๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- ๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- ๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- ๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- ๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

กรรมการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกก็ได้

ขั้นตอนที่ ๒

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ (๑)

ขั้นตอนที่ ๓

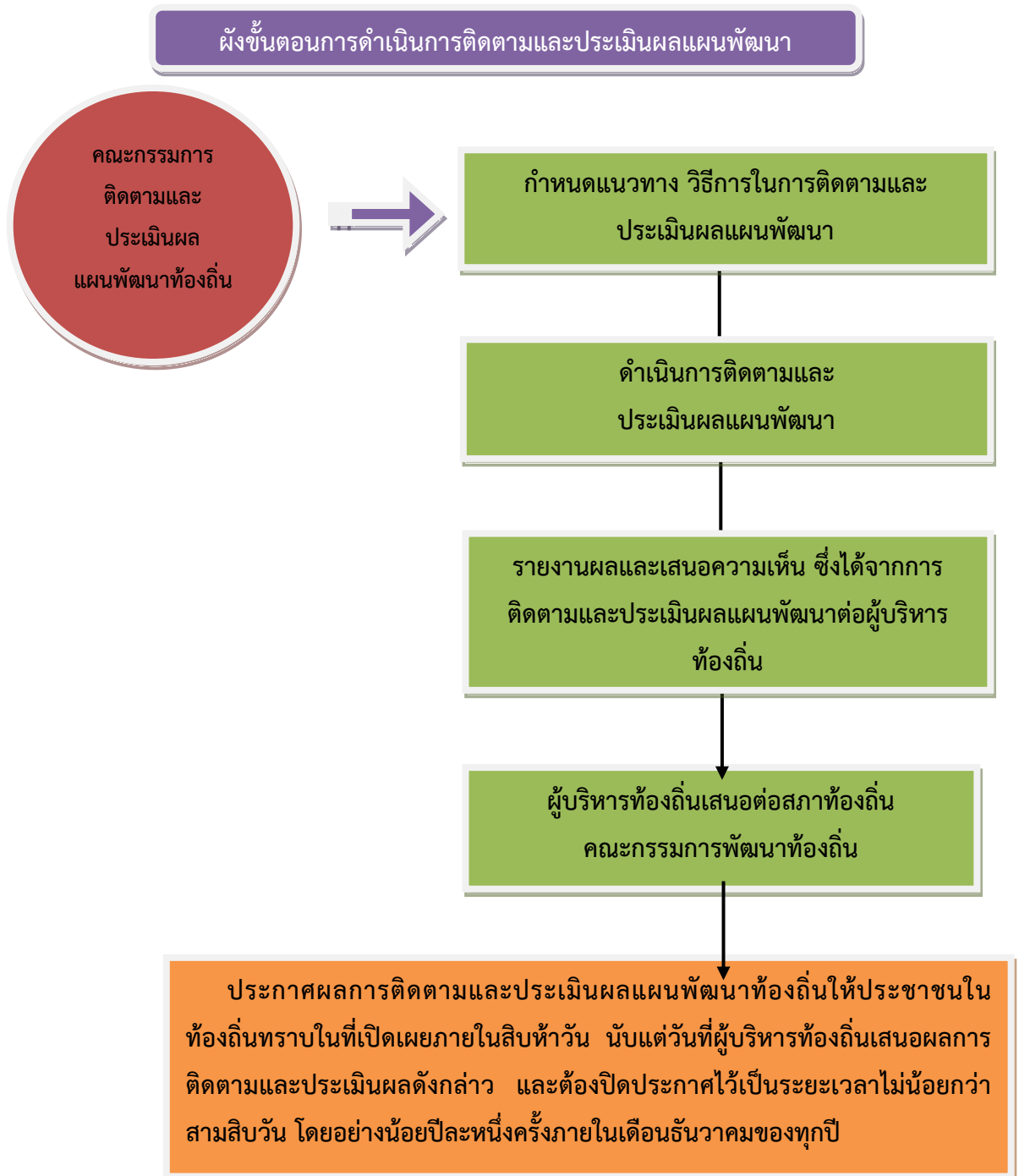
คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ (๒)

ขั้นตอนที่ ๔

รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผย ภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ (๓)

ขั้นตอนที่ ๕

ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๒๙ (๓)

๕. กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลตุง ได้กำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตุง โดยอาศัยหนังสือกระทรวงมหาดไทยและคู่มือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

➤ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๕๗๙๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

➤ หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

➤ คู่มือการติดตามและประเมินผลการทำงานและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยและคู่มือดังกล่าวคณะกรรมการจึงได้กำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล ดังนี้

๕.๑ กรอบเวลา (time & timeframe) ความสอดคล้อง (relevance) ความพอเพียง (adequacy) ความก้าวหน้า (progress) ประสิทธิภาพ (efficiency) ประสิทธิผล (effectiveness) ผลลัพธ์และผลผลิต (outcome and output) การประเมินผลกระบวนการประเมินผลกระบวนการ (process evaluation) มีรายละเอียดดังนี้

(๑) กรอบเวลา (time & timeframe)

การดำเนินโครงการเป็นไปตามห้วงเวลาที่กำหนดเอาไว้ในแผนการดำเนินงานหรือไม่ และเป็นห้วงเวลาที่ดำเนินการเหมาะสมต่อถูกต้องหรือไม่ มีความล่าช้าเกิดขึ้นหรือไม่

(๒) ความสอดคล้อง (relevance)

มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ประเทศ ค่านิยมหลักของคนไทย นโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนชุมชน แผนเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา แนวทางการพัฒนา นโยบายผู้บริหาร รวมทั้งปัญหาความต้องการของประชาคมและชุมชน

(๓) ความพอเพียง (adequacy)

การบรรจุโครงการในแผนพัฒนาเป็นโครงการที่มีความจำเป็นต่อประชาชนในชุมชน สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในชุมชน และสามารถดำเนินการได้ตามอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น โดยคำนึงถึงงบประมาณของท้องถิ่น

(๔) ความก้าวหน้า (Progress)

พิจารณาถึงความก้าวหน้าในอนาคตของท้องถิ่น โดยพิจารณา

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี มีถนนในการสัญจรไปมาได้สะดวกปลอดภัย ประชาชนมีน้ำใช้ในการอุปโภค-บริโภคทุกวันๆ เรือ ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ครบทุกวันๆ เรือ และมีไฟฟ้าสาธารณะครบทุกจุด มีแหล่งน้ำในการเกษตรพอเพียง

๒) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

เด็กได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงกลุ่มอาชีพมีความแข็งแรง โรคริดตต่อ โรคระบาด โรคอุบัติใหม่ลดลง สภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น มีที่อยู่อาศัยที่มีสภาพมั่นคงแข็งแรง ประชาชนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง

๓) ด้านการจัดระเบียบชุมชนและการรักษาความสงบเรียบร้อย

ประชาชนได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ชุมชนปลอดภัยปลอดยาเสพติด ปลอดภัยการพนัน อบายมุข การทะเลาะวิวาท

๔) ด้านเศรษฐกิจ พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การพาณิชยกรรมเพิ่มมากขึ้น มีการท่องเที่ยวในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและเพียงพอในการดำรงชีวิต

๕) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติไม่ถูกทำลาย สภาพแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น ปราศจากมลภาวะที่เป็นพิษ ขยะในชุมชนลดลงและถูกกำจัดอย่างเหมาะสม ปริมาณน้ำเสียลดลง การระบายน้ำดีขึ้น

๖) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นยังคงอยู่และได้รับการส่งเสริมอนุรักษ์สืบทอดต่อไป ประชาชน เด็กและเยาวชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึก เกิดความตระหนัก และเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ พื้นฟู และสืบสานภูมิปัญญาและคุณค่าความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งที่เป็นชีวิต ค่านิยมที่ดีงาม และความเป็นไทย รวมทั้งได้เรียนรู้ความสำคัญ รู้จักวิถีชีวิต รู้ถึงคุณค่าของประวัติศาสตร์ ในท้องถิ่น ความเป็นมาและวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น อันจะสร้างความภูมิใจและจิตสำนึกในการรักษา วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่นสืบไป

(๕) ประสิทธิภาพ (efficiency)

ติดตามและประเมินโครงการที่ดำเนินการว่าสามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ มีผลกระทบเกิดขึ้นหรือไม่ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจหรือไม่ การดำเนินโครงการสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้หรือไม่ งบประมาณถูกใช้ไปอย่างประหยัดและคุ้มค่าหรือไม่ ทรัพย์สินของท้องถิ่น เช่น วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ถูกใช้ไปอย่างคุ้มค่า มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซม มีการปรับปรุงหรือไม่

(๖) ประสิทธิภาพ (effectiveness)

ประชาชนมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด ปัญหาของชุมชนประชาชนได้รับการแก้ไขหรือไม่ มีผลกระทบต่อประชาชนในชุมชนหรือไม่

(๗) ผลลัพธ์และผลผลิต (outcome and output)

ประชาชน ชุมชน ได้รับอะไรจากการดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งส่งผลไปถึงการพัฒนาจังหวัด ภูมิภาค และระดับประเทศ

(๘) การประเมินผลกระทบ การประเมินผลกระบวนการ (process evaluation)

เป็นการประเมินถึงผลกระทบต่อชุมชนและสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน สังคม สภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ เศรษฐกิจ ว่ามีผลกระทบเกิดขึ้นอย่างไร สาเหตุจากอะไร ประเมินผลกระบวนการดำเนินงานโครงการ กระบวนการเหมาะสม ถูกต้องหรือไม่

๕.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท้องถิ่น

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมท้องถิ่น ทั้งตำบล อำเภอ เนื่องจากในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น มีหมู่บ้านที่บางส่วนมีเขตติดต่อกับ อปท. ข้างเคียง ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับสภาพแวดล้อมภายใต้สังคมที่เป็นทั้งระบบเปิดมากกว่าระบบปิดในปัจจุบัน โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายใน ดังนี้

๑) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เป็นการตรวจสอบ ประเมินและกรองปัจจัยหรือข้อมูลจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อท้องถิ่น เช่น สภาพเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง กฎหมาย สังคม สิ่งแวดล้อม วิเคราะห์เพื่อให้เกิดการบูรณาการ (integration) ร่วมกันกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ การวิเคราะห์สภาพภายนอกนี้ เป็นการระบุถึงโอกาสและอุปสรรคที่จะต้องดำเนินการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๒) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

เป็นการตรวจสอบ ประเมินและกรองปัจจัยหรือข้อมูลจากสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น ปัจจัยใดเป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะแสวงหาโอกาสพัฒนาและหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งการติดตามและประเมินผลโดยกำหนดให้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน สามารถทำได้หลายแนวทาง เช่น การวิเคราะห์ห่วงโซ่แห่งคุณค่าภายในท้องถิ่น (value-chain analysis) การวิเคราะห์ปัจจัยภายในตามสายงาน (scanning functional resources) เป็นการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ติดตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อวิเคราะห์ถึงจุดแข็งและจุดอ่อน

๕.๓ การติดตามประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลดง

- ติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
- ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

๕.๔ ดำเนินการตรวจสอบในระหว่างการดำเนินโครงการพัฒนาและกิจการที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น ว่าสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

๕.๕ สรุปผลการดำเนินโครงการในแผนพัฒนา

๕.๖ สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ

๕.๗ เปรียบเทียบผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาละปีปัจจุบัน

๕.๘ เสนอแนะความคิดเห็นที่ได้จากการติดตามและประเมินผล

๖. ระเบียบ วิธีการในการติดตามและประเมินผล

ระเบียบ วิธีการในการติดตามและประเมินผล วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งต้องกำหนดวิธีการติดตามและประเมิน กำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ประการ ดังนี้

๖.๑ ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ระเบียบวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา มีองค์ประกอบ ๔ ประการ ดังนี้

(๑) ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผล ได้แก่ คณะกรรมการติดตามและประเมินผล ผู้รับผิดชอบแผนพัฒนา สมาชิกสภา ประชาชนในท้องถิ่น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสีย (stakeholders) ในท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบโครงการ

(๒) ขั้นตอนในการติดตามและประเมินผล (รายละเอียดตามหัวข้อที่ ๓ ข้างต้น)

(๓) หารระยะเวลาในการติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการต้องดำเนินการติดตามรายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสัปดาห์วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

(๔) เครื่องมือ อันได้แก่

เครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งที่ใช้เป็นสื่อสำหรับการติดตามและประเมินผล เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลแผนพัฒนาที่ได้กำหนดขึ้น ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ข้อมูลดังกล่าวเป็นได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ มีความจำเป็นและสำคัญในการนำมาหาค่าและผลของประโยชน์ที่ได้รับจากแผนพัฒนา เป็นแบบสอบถาม แบบวัดคุณภาพแผน แบบติดตามและประเมินผลโครงการสำหรับแผนพัฒนาเพื่อความสอดคล้องของยุทธศาสตร์และโครงการ แบบตัวบ่งชี้ของการทำงาน แบบบันทึกข้อมูล แบบรายงาน เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ และการหาผลสัมฤทธิ์โดยรูปแบบต่างๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

(๕) กรรมวิธี อันได้แก่

เป็นเป็นวิธีการติดตามและประเมินผล จะต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นการตรวจดูเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เป็นทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น โดยดำเนินการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ อันได้แก่แผนพัฒนา แผนการดำเนินการ ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย การลงนามในสัญญา การเบิกจ่ายงบประมาณ เอกสารการดำเนินโครงการ ทรัพย์สินต่างๆ มีอยู่จริงหรือไม่ สภาพของทรัพย์สินนั้นเป็นอย่างไร อันได้แก่ ครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง กลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ เพื่อตรวจสอบว่าดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และได้รับผลตามที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยการเก็บข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล (data analysis)

๖.๒ วิธีในการติดตามและประเมินผล

(๑) การออกแบบการติดตามและประเมินผล

ดำเนินการออกแบบการติดตามประเมินผล เริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูล การนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ การค้นหาผลกระทบของการดำเนินโครงการ ผลกระทบต่อองค์กรสอบถามข้อมูลจากผู้รับผิดชอบโครงการ นำมาวิเคราะห์ปัญหา สรุปผล เสนอแนะการแก้ไขปัญหา

(๒) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

โดยดำเนินการเก็บข้อมูลจากแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนการดำเนินการ ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เอกสารการเบิกจ่าย ภาพถ่าย ทะเบียนทรัพย์สิน เอกสารการดำเนินโครงการจากผู้รับผิดชอบโครงการ ลงพื้นที่ตรวจสอบ สอบถามประชาชนในพื้นที่

๗. เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

สิ่งที่จะทำให้การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพก็คือเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการติดตามประเมินผลตามที่กล่าวไปแล้วในระเบียบวิธีการติดตามและประเมินผล คณะกรรมการได้พิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

๗.๑ การประเมินผลในเชิงปริมาณ

(๑) แบบตัวบ่งชี้ในการทำงาน ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท

๐๘๑๐.๓/ว ๒๙๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแบบอื่นๆที่แสดงถึงผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลตยง

๗.๒ การประเมินผลในเชิงคุณภาพ

เครื่องมือที่ใช้ คือแบบสำรวจความพึงพอใจ ในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวม โดยได้มีการประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลควนในภาพรวม โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจ มีดังนี้ คือ แบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงาน (โครงการ/กิจกรรม) ขององค์การบริหารส่วนตำบลตยงในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามยุทธศาสตร์และประเด็นการพัฒนา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมไปถึง แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในงานบริการของ
องค์การบริหารส่วนตำบลตุง (ให้หน่วยงานภายนอกดำเนินการ)

๗.๓ การติดตามประเมินผลรายโครงการ

กำหนดให้ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการติดตามโครงการโดยผู้รับผิดชอบ
โครงการอาจมอบหมายให้บุคคล หรือ คณะกรรมการ หรือ คณะทำงาน กำหนดแบบและวิธีการติดตามและ
ประเมินได้ตามความเหมาะสม และสรุปปัญหา-อุปสรรค ข้อเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็น

๘. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

- ๑) ทำให้ทราบว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติมีสมรรถภาพในการจัดการและบริหารมากน้อยเพียงใด
- ๒) ทราบจุดสำคัญที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างชัดเจน ทั้งวัตถุประสงค์ของแผนงาน ขั้นตอนการ
ปฏิบัติ ทรัพยากรที่ต้องใช้ ช่วงเวลาที่จะต้องกระทำให้เสร็จ ซึ่งจะทำให้แผนงานมีความเหมาะสมต่อการนำไป
ปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ๓) ทำให้ทราบว่า จะต้องเปลี่ยนแปลงโครงการอย่างไรบ้างให้เหมาะสม ระดับการเปลี่ยนแปลงมาก
น้อยแค่ไหน การเปลี่ยนแปลงจะก่อให้เกิดผลกระทบอะไรบ้าง อาทิ เช่น การเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์บางส่วน
การเปลี่ยนแนวทางการปฏิบัติ หรือการเปลี่ยนแปลงหน่วยงานที่รับผิดชอบการนำโครงการไปปฏิบัติ เป็นต้น
- ๔) ทำให้ทราบว่ามาตรการหรือกิจกรรมที่ใช้อยู่มีข้อบกพร่องอะไรบ้าง ข้อบกพร่องดังกล่าวเกิดจาก
สาเหตุอะไร เพื่อนำมาประมวลผลเพื่อแสวงหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงมาตรการใหม่ให้เหมาะสมต่อการนำไป
ปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น
- ๕) ทำให้ทราบว่า ขั้นตอนใดบ้างที่มีปัญหาอุปสรรค และปัญหาอุปสรรคเหล่านั้นเกิดจากสาเหตุอะไร
เมื่อทราบข้อมูลทั้งหมด การประเมินผลจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงขั้นตอนการทำงานของแผนงาน
ให้มีความกระชับ เพื่อขจัดปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนให้หมดไป
- ๖) ทำให้ทราบว่าแผนงานที่นำไปปฏิบัติมีจุดแข็ง (strengths) และจุดอ่อน (weaknesses) อะไรบ้าง
และจุดอ่อนที่พบเกิดจากสาเหตุอะไรและจะแก้ไขได้อย่างไร เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลครบถ้วนแล้ว ผลการ
วิเคราะห์จะนำไปสู่การพัฒนาแผนงานให้มีความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ๗) ทำให้ผู้ให้การสนับสนุนทราบผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่าบรรลุวัตถุประสงค์มากหรือน้อย
เพียงใด มีปัญหาอุปสรรคที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขโครงการหรือไม่
- ๘) การประเมินจะชี้ให้เห็นว่าแนวความคิดริเริ่มใหม่ในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นประสบความสำเร็จ
ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง และปัญหาอุปสรรค
เหล่านี้ได้ผลเพียงใด และหรือจะต้องปรับปรุงในส่วนใดบ้าง
- ๙) การประเมินจะทำให้เกิดความกระชับว่าโครงการใดที่นำไปปฏิบัติแล้วได้ผลดีสมควรจะขยาย
โครงการให้ครอบคลุมกว้างขวางยิ่งขึ้นหรือโครงการใดมีปัญหาอุปสรรคมากและไม่สอดคล้องกับการแก้ไข
ปัญหาของสังคม ควรจะยุติโครงการเสียเพื่อลดความสูญเสียให้น้อยลง หรือในกรณีที่มีโครงการที่มีลักษณะ
แข่งขันกันการประเมินผลจะทำให้ทราบว่าโครงการใดมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาของสาธารณชน
สมควรสนับสนุนให้ดำเนินการต่อไป ส่วนโครงการที่ไม่ประสบความสำเร็จ หรือให้ผลตอบแทนน้อยกว่ามาก
ก็ควรยกเลิกทิ้งเสีย

๙. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลตุง

๑. นายการียา หะยีตาเยะ	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๒	ประธานกรรมการ
๒. นายต่อละ ยูโซะ	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๑	กรรมการ
๓. นายมหามัตราวี สะนิ	สมาชิก อบต. หมู่ที่ ๕	กรรมการ
๔. นางจินดา อยู่ทองดี	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ
๕. นายแฉวยโซะ หะยีมะแซ	ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น	กรรมการ

๖. นายนันทยศ บุญญา	ตัวแทนหน่วยงาน	กรรมการ
๗. สาธารณสุขอำเภอหนองจิก	ตัวแทนหน่วยงาน	กรรมการ
๘. นางมารีนา เซมะ	ผอ.รร.ศาสน์สามัคคี ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๙. นางฮาดีเมาะ อีซอ	อสม.ม.๗ ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการกองคลัง		กรรมการ
๑๑. หัวหน้าสำนักปลัด		กรรมการ/เลขานุการ
๑๒. นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ		ผู้ช่วยเลขานุการ

ส่วนที่ ๒

แผนยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแนวทางการพัฒนา

ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนานั้น จะต้องติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนว่า มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ประเทศ ค่านิยมหลักของคนไทย นโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาดังกล่าวส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนชุมชน แผนเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ) วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนา แนวทางการพัฒนา นโยบายผู้บริหาร รวมทั้งปัญหา ความต้องการของประชาคมและชุมชน โดยแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

แผนยุทธศาสตร์

๑. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการปฏิรูปประเทศและสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดกันมากขึ้นโดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานาทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฉบับที่ ๙-๑๑ เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงเกิดภูมิคุ้มกันและมีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมส่งผลให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน

ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนี้ ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรก ของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคนสังคมและระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

วิสัยทัศน์

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยืดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ

๑. การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- (๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐
- (๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์สหรัฐ) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์สหรัฐ) ต่อคนต่อปี
- (๓) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี
- (๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๒. การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

- (๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (SocioEconomic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ
- (๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๓. การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- (๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น
 - (๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง
๔. การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
 - (๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
 - (๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
 - (๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) มีการบริหารจัดการค่าให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทาน

๕. การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

- (๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม
- (๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน
- (๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

กรอบยุทธศาสตร์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ประกอบด้วย ๑๐ ยุทธศาสตร์หลัก ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์
๒. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
๓. ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
๔. ยุทธศาสตร์ด้านการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๕. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
๖. ยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพและธรรมาภิบาลในภาครัฐ
๗. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๘. ยุทธศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม

๙. ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

๑๐. ยุทธศาสตร์ด้านการต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค

๒. แผนการบริหารราชการแผ่นดิน

รัฐบาลมีนโยบายที่จะพัฒนาการเมืองของประเทศไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถปกครองตนเอง และพิทักษ์สิทธิของตนได้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งจะมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างความโปร่งใส และขจัดกาทุจริตในการบริหารราชการแผ่นดินและการให้บริการประชาชน ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคมและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

นโยบายที่ ๑ นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

นโยบายที่ ๒ นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ

นโยบายที่ ๓ เศรษฐกิจ

นโยบายที่ ๔ นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

นโยบายที่ ๕ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นโยบายที่ ๖ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย และนวัตกรรม

นโยบายที่ ๗ การต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

นโยบายที่ ๘ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓. ยุทธศาสตร์ประเทศ (Country Strategy)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะ อันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศ

ไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

สถานการณ์แนวโน้มวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑ เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจนและในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในความหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพเมื่อเทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปี ในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ภาคบริการและภาคเกษตรมีผลผลิตการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนี้ ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่นๆของคนไทย มีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาค่าใช้จ่ายในการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟูการใช้และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ยังขาดความชัดเจนส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมือง ตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลง และประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่างๆมีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศ ในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ประเทศไทยยังคงต้องให้

ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่นๆที่มีความซับซ้อนละเอียดอ่อนและมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชนซึ่ง รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืน นอกจากนี้การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทมหอำนาจที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจหรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศและบริษัทข้ามชาติจะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎระเบียบทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบอาจ ก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติดการค้ามนุษย์และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ต ในทุกสิ่งการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้คาดว่าจะ เป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็งขึ้นแนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงอายุ ที่มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆเพิ่มขึ้นซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัยอาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้น เพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้นและเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพ ซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้นทั้งนี้การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้าน ขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำขณะที่ระบบนิเวศต่างๆมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลงและมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่างๆดังกล่าวที่แต่ละ

ประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกันทำให้การเป็นสังคมสีเขียว การรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น กฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนและบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติทั้งในส่วนของการทำงานและอาชีพสาขาการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์กรความรู้ เทคโนโลยี และสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก การเกิดขึ้นของโรคระบาดและโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐานและองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไปมีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติ โดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป กระแสโลกาภิวัตน์จะทำให้เกิดการพัฒนารายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจมีความแปรปรวนมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูงและมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้นการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้าน การพัฒนาที่เกี่ยวข้องมีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันและกันโดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะและทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอนและการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัยระบบบริการสาธารณะโครงสร้างพื้นฐานรวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลกจากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรมภาคเกษตรและภาคบริการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจและการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมายระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้นและสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลกเพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรีเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคีและลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้างและลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อมและปัจจัยการพัฒนาต่างๆที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการปรับตัว ซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้าง การขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคต จึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุพร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชาธิปไตยเพื่อยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศและปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่างๆอย่างเป็นระบบโดยยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศและถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่นๆเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ทั้งในระดับยุทธศาสตร์ภารกิจและพื้นที่ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๓. วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า **“มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”** เพื่อสนองต่อต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราชอธิปไตยการดำรงอยู่อย่างมั่นคงและยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคลและมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคง เป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศชุมชน มีความเข้มแข็งครอบครัว มีความอบอุ่นประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิตมีการออม สำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงานและน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่นคง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้นและมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิต ตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็งขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลกและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชียเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจเพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทรเสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคส่วนในสังคม ยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาอย่างสมดุลมีเสถียรภาพและยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคงประชาชนมีความสุขเศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่องสังคมเป็นธรรมฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่งและมีคุณภาพสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวมโดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของ

ทรัพยากรธรรมชาติ

- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ประกอบไปด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๔.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ

- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- (๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ
- (๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

๔.๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า
- (๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
- (๔) โครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงไทยเชื่อมโยงโลก
- (๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

๔.๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

- (๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- (๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
- (๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

๔.๔ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

- (๑) การลดความเหลื่อมล้ำสร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยี
- (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนาการพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง

๔.๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- (๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- (๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- (๔) พัฒนาพื้นที่เมืองชนบทเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศมุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง
- (๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำพลังงานและเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

๔.๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

- (๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็วโปร่งใส

- (๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับทุกประเด็นทุกภารกิจและทุกพื้นที่
- (๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กกลางเหมาะสมกับภารกิจส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
- (๔) ภาครัฐมีความทันสมัย
- (๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่งยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมมีจิตสำนึกมีความสามารถสูงมุ่งมั่นและเป็นมืออาชีพ
- (๖) ภาครัฐมีความโปร่งใสปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่างๆและมีเท่าที่จำเป็น
- (๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

๔. ค่านิยมหลักของคนไทย

ค่านิยมหลักของคนไทย เพื่อสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง มีทั้งหมด ๑๒ ประการ ดังนี้

- ๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน
- ๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- ๓) กตัญญู ต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- ๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษา เล่าเรียน ทางตรงและทางอ้อม
- ๕) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- ๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
- ๗) เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
- ๘) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- ๙) มีสติ รู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ๑๐) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่าย จำหน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อมโดยภูมิคุ้มกันที่ดี
- ๑๑) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
- ๑๒) คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และต่อชาติ มากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

๕. นโยบายของรัฐบาล

๕.๑ นโยบายหรือยุทธศาสตร์ประชารัฐ

พลเอกประยุทธ์จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดนโยบายหรือยุทธศาสตร์ประชารัฐขึ้นเพื่อเป็นแนวนโยบายในการสร้างความสามัคคีรวมพลังของผู้คนในสังคมไทยโดยไม่แยกฝักแยกฝ่ายและไม่กันใครออกไปจากสังคมอีก ทั้งยังเป็นสำนึกและหน้าที่ที่คนไทยทุกคนจะต้องร่วมมือกันในการปกป้องแผ่นดินแม่จากภัยอันตรายทั้งปวงและร่วมกันพัฒนาชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้ามั่นคงและยั่งยืน ประสานพลังการสร้างชาติที่ต้องเติบโตแบบเศรษฐกิจฐานรากเพื่อให้เกิดความยั่งยืน นโยบายหรือยุทธศาสตร์ประชารัฐจึงมีแนวคิดในเรื่องของความร่วมมือร่วมใจของรัฐและประชาสังคมเพื่อร่วมแก้ปัญหาเศรษฐกิจและขับเคลื่อนการพัฒนาชาติทุกมิติที่เกิดขึ้นเพราะว่า ประชากรรัฐ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนในการพัฒนาประเทศที่มีรูปแบบเครือข่าย โยงใยสัมพันธ์กันเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินยุคปัจจุบันที่เกิดจากการหล่อหลอมรวมพลังของคนไทยทุกคน ทุกหมู่เหล่า เห็นได้จาก เพลงชาติไทย

ซึ่งมีใจความว่า “ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย เป็นประชารัฐ ไผทของไทยทุกส่วนอยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวลด้วยไทยล้วนหมายรักสามัคคี...”

๕.๒ นโยบายของรัฐบาล พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา

ประกอบด้วยนโยบาย ๑๑ ด้าน ดังนี้

- ๑) การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- ๒) การรักษาความมั่นคงของรัฐบาลและการต่างประเทศ
- ๓) การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ
- ๔) การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม
- ๕) การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน
- ๖) การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ
- ๗) การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน
- ๘) การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา

และนวัตกรรม

๙) การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

๑๐) การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

๑๑) การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๕.๓ ยุทธศาสตร์และนโยบายของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)

๑) การแก้ไข ปัญหายาเสพติด โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้าผู้มีอิทธิพล และผู้ประพฤติมิชอบโดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำแนวนโยบายของรัฐบาล/คสช. ไปปรับใช้ตามอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑.๑) สนับสนุน ส่งเสริม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามยาเสพติดทุกหน่วย ดำเนิน การปราบปรามและจับกุมผู้ผลิตผู้ค้า ผู้นำเข้า และส่งออกรวมทั้งผู้สมคบและสนับสนุนช่วยเหลือให้ได้ผลอย่างจริงจัง

๑.๒) สนับสนุน ส่งเสริม หน่วยงานที่ดูแล ควบคุมตรวจสอบสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการที่พิกาศัยเชิงพาณิชย์สถานที่ ที่จัดให้มีการเล่นบิลเลียด สนุกเกอร์ รวมทั้งโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานและสถานประกอบการมิให้เจ้าของหรือผู้ประกอบการปล่อยปละละเลยให้มีการชุกช่อนหรือค้ายาเสพติดหากพบให้ดำเนินการลงโทษตามกฎหมาย

๑.๓) สนับสนุน ส่งเสริม หน่วยงานที่ รับผิดชอบนำผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาโดยทันที และติดตามดูแลให้ความช่วยเหลือให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตอย่างปกติสุข

๑.๔) ดำเนินการลงโทษเจ้าหน้าที่รัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด พนักงานเทศบาล พนักงานส่วนตำบล พนักงานเมืองพัทยา ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้าง) ทั้งนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยึดหลัก ผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตามช่วยเหลือ อย่างเป็นระบบ ดำเนินการ อย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหา ความร่วมมือเชิงรุกกับองค์กรภาครัฐต่างๆ ในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมี และสารตั้งต้นในการผลิต ยาเสพติด ที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศไทยภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพรวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด

๒) มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

โดยเสริมสร้าง จิตสำนึกและค่านิยมให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐยึดหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติหน้าที่การปลูกจิตสำนึก ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรมและสร้างวินัยแก่ทุกภาคส่วน ร่วมรวมพลังแผ่นดินป้องกันและปราบปรามการทุจริต จึงให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขการทุจริตประพฤติมิชอบ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ และกำหนดแนวทางการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

๒.๑) ทำการสำรวจ ศึกษารูปแบบการกระทำผิดในอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่เกิดหรือน่าจะเกิด สม่่าเสมอกระบวนกรขึ้นตอนใดที่นำจะเกิดการทุจริต ตำแหน่งหรือตัวเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบและวิธีการกระทำผิด

๒.๒) กำหนดแนวทางวิธีการแก้ไข ลดโอกาสและป้องกันการทุจริตในทุกขั้นตอนที่มีความเสี่ยง

๒.๓) กำหนดวิธีดำเนินการที่สามารถปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างจริงจังกับการกระทำผิดที่ปรากฏเห็นเป็นที่ประจักษ์อยู่โดยทั่วไปที่ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกไม่ดำเนินการใดๆเพราะรับผลประโยชน์

๒.๔) สำรวจและจัดทำข้อมูลการกระทำผิดที่เห็นเป็นที่ประจักษ์ในพื้นที่ของแต่ละหน่วยงานพร้อมทั้งระบุตัวเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๒.๕) จัดทำข้อมูลบุคคลนิติบุคคลที่ได้รับงานจัดซื้อจัดจ้างย้อนหลัง ๕ ปี

๒.๖) จัดทำข้อมูลเรื่องที่หน่วยงานร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนั้นและยังอยู่ระหว่างการสอบสวนให้นำแนวทางดังกล่าวมาจัดทำยุทธศาสตร์หรือ แนวทางการพัฒนาหรือโครงการพัฒนาบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

๖. แผนพัฒนาภาค

ยุทธศาสตร์การพัฒนภาคใต้

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งประกอบด้วย ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ นำมาแปลงไปสู่การปฏิบัติ โดยเชื่อมโยงสู่แผนพัฒนาภาค ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์พัฒนาภาคใต้ให้เป็นฐานการสร้างรายได้ที่หลากหลาย โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาหลัก ดังนี้

๑. เสริมสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตรให้เติบโตอย่างเต็มศักยภาพของห่วงโซ่คุณค่าเพื่อสร้างรายได้ให้กับพื้นที่อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๒. ยกระดับรายได้จากการท่องเที่ยวให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง และกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวสู่พื้นที่เชื่อมโยง รวมทั้ง ชุมชนและท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

๓. วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่ที่เป็นแหล่งต้นน้ำของภาค ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง สงขลา สตูล ยะลา และนราธิวาส ตลอดจนพื้นที่ได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่งจังหวัดนครศรีธรรมราชและสงขลา

๗. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

วิสัยทัศน์

“เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่อาเซียน”

เมืองเกษตรก้าวหน้า ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดน มีพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ อาทิเช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ประมงชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล โดยในปี ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัด จะเป็นแหล่งผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล และปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ ภาคประมงมีประสิทธิภาพในการจับถูกต้องตามหลักวิชาการและกฎหมาย โดยการส่งเสริมและวิจัยเพื่อคิดค้นนวัตกรรมและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิต การแปรรูปยางพารา ไม้ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนให้กับกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

การค้าชายแดน หลังปี ๒๕๖๔ จะมีมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่สูงขึ้น ร้อยละ ๖ ของมูลค่าเดิม โดยอาศัยศักยภาพของจังหวัดชายแดน คือ จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ด้านชายแดนไทย-มาเลเซีย รวมถึงเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ โดยพัฒนาให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น สามารถรองรับการขนส่งและการค้าทั้งในและนอกประเทศ และสู่กลุ่มประเทศอาเซียน สามารถดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้และการเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

การท่องเที่ยว หลังปี ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐาน มีเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศและอาเซียน การบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การบริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล มีระบบการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย

➤ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์ รวม	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๕	อัตราการขยายตัวค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด เฉลี่ยปี ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘ ร้อยละ ๑.๕ (มูลค่าเฉลี่ย ๕ ปี ๑๓๖,๐๘๒ ล้านบาท)	-	-	๑.๕ (๑๓๘,๑ ๒๓)	๒.๐ (๑๓๘,๘ ๐๓)	๒.๕ (๑๓๙,๔ ๘๓)

หมายเหตุ : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๕๖๐

➤ จุดยืนในการพัฒนา (Positioning)

๑. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าด้านเกษตร (อาทิเช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ข้าว ประมง และปศุสัตว์)
๒. ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ เมืองชายแดน เมืองต้นแบบ
๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และ
การตลาด

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
เพิ่มผลผลิต สินค้าและสร้าง มูลค่าเพิ่ม ผลผลิตด้าน เกษตร (ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ข้าว ประมง และปศุสัตว์) เพิ่มขึ้น	๑. ผลผลิต ยางพาราเพิ่มขึ้น เฉลี่ยไร่ละ ๕ กิโลกรัมจากค่าฐาน	ผลผลิต (ปี ๒๕๕๙) ๒๓๕ กิโลกรัม/ไร่	-	-	๒๔๐	๒๔๕	๒๕๐	
	๒. ผลผลิตปาล์ม น้ำมันเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ไร่ละ ๒๐๐ กิโลกรัม จากค่า ฐาน	ผลผลิตปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๒๘๒ กิโลกรัม/ไร่	-	-	๑,๔๘๒	๑,๖๘๒	๑,๘๘๒	
	๓. ปริมาณการ เลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ/ โค/แกะ) สายพันธุ์ ดีเพิ่มขึ้น ๓ สาย พันธุ์	NA	-	-	๑	๒	๓	
	๔. พื้นที่การปลูก มะพร้าว จำนวน ๓,๐๐๐ ไร่	NA	-	-	๑,๐๐๐ ไร่	๒,๐๐๐ ไร่	๓,๐๐๐ ไร่	
	๕. พื้นที่ปลูกไม้ผล (ลองกอง ทุเรียน เงาะ มังคุด) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ปลูก	พื้นที่ปลูกไม้ผล กลุ่มจังหวัด ภาคใต้ชายแดน ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒๕๑,๓๑๕ ไร่	-	-	๓ %	๖ %	๑๐ %	
	๖. ผลผลิตข้าวนาปี เพิ่มขึ้นไร่ละ ๒๕ กิโลกรัม รวม ๗๕ กิโลกรัม	ผลผลิตข้าวนาปี ประจำปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓๗๕ กิโลกรัมต่อไร่	-	-	๔๐๐ กก/ไร่	๔๒๕ กก/ไร่	๔๕๐ กก/ไร่	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร (ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว ข้าว ไม้ผล ประมง และปศุสัตว์) โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และการบริหารจัดการ
- พัฒนาศักยภาพ เกษตรกร กลุ่มเครือข่าย สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ ให้ดำเนินการในลักษณะการรวมกลุ่มหรือเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุน สร้างมูลค่าและเพิ่มอำนาจการต่อรอง
- ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคเกษตรโดยสนับสนุนเทคโนโลยีขั้นสูง ให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และมีมูลค่าเพิ่ม
- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าด้านเกษตร

๕. ส่งเสริมช่องทางการตลาด และการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ เพื่อเพิ่มมูลค่า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๑. มูลค่าการค้า ชายแดนกลุ่ม จังหวัดภาคใต้ ชายแดน เพิ่มขึ้น	มูลค่าการค้า ชายแดนกลุ่ม จังหวัดภาคใต้ ชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖	มูลค่าการค้า ชายแดนกลุ่มฯ ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๘,๕๒๑.๘ ล้านบาท	-	-	๒% (๘,๖๙ ๒.๒๓๖ ลบ.)	๔% (๘,๘๖ ๒.๖๗๒ ลบ.)	๖% (๙,๐๓ ๓.๑๐๘ ลบ.)	
	วงเงินลงทุน ภาคอุตสาหกรรม ในกลุ่มจังหวัด ภาคใต้ชายแดน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๕	เงินลงทุน ภาคอุตสาหกรรม ในกลุ่มจังหวัด ภาคใต้ชายแดน ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๗,๘๕๐ ล้านบาท	-	-	๒.๕% (๑๘,๒ ๙๖.๒๕ ลบ.)	๕% (๑๘,๗ ๔๒.๕๐ ลบ.)	๗.๕% (๑๙,๒ ๔๒.๓๐ ลบ.)	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

- ปรับปรุงและพัฒนาโครงข่ายคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ การบริหารจัดการน้ำ ระบบป้องกันอุทกภัย เพื่อรองรับการค้าการลงทุน
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณด่านพรมแดนและเมืองชายแดน เมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เขตอุตสาหกรรม เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
- ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ เพื่อสร้างมูลค่า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ
- ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องทุกสาขาการผลิตให้มีความเข้มแข็ง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- พัฒนาและยกระดับทักษะฝีมือ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้แก่ประชาชนในพื้นที่
- อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และเมืองท่องเที่ยวชายแดน

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/ เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
- รายได้จาก การท่องเที่ยว ของกลุ่มจังหวัด เพิ่มขึ้น	รายได้จากการ ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖	รายได้จากการ ท่องเที่ยว ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖,๔๓๖.๖ ล้าน บาท	-	-	๒ % (๖,๕๖ ๕.๓๓๐ ล้านบาท)	๔ % (๖,๖๙ ๔.๐๖๔ ล้านบาท)	๖ % (๖,๘๒ ๒.๗๙๖ ล้านบาท)	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและบริการให้ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว
๒. ส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม อาทิเช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงอาหาร เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน เป็นต้น
๓. พัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
๔. ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

๓) แผนพัฒนาจังหวัด

๑.๓ จุดยืน และตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด (strategic positioning)

ประกอบด้วย ๕ จุดยืน ดังต่อไปนี้

๑) การพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งในรูปแบบการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบนระบบดิจิทัล มีความเติบโตอย่างมั่นคงของ อุตสาหกรรมการเกษตร ๔ ด้าน คืออุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และ อุตสาหกรรมยางพารา

๒) การพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งโรงงานแปรรูปอาหารสุขภาพ และอาหารฮาลาล ที่มีคุณภาพ มาตรฐานการส่งออก และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓) การพัฒนาให้เป็นเมืองการค้า ค้าปลีกและการบริการของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่เชื่อมโยงการค้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ กับอาเซียนตอนใต้ และเป็นเมืองที่มีความทันสมัยรองรับสังคมดิจิทัล เป็นจุดเชื่อมโยงจังหวัดชายแดนภาคใต้

๔) การพัฒนาปัตตานีให้เป็นสังคมแห่งความหลากหลายของวัฒนธรรมมุสลิม พุทธ และ วัฒนธรรมจีน ประชาชนในจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีความเป็นอยู่ที่ดี

๕) การพัฒนาหมู่บ้านให้มีศักยภาพในการจัดการพื้นที่ที่มีความสงบเรียบร้อย พัฒนาคุณภาพ คน สร้างวินัยประชาชน และปรับภูมิทัศน์สร้างเมืองให้สะอาด

๒.๓ วิสัยทัศน์จังหวัดปัตตานี (Vision)

“เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ

เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข”

คำอธิบายวิสัยทัศน์

การกำหนดจุดหมายปลายทาง (Ends) ในการพัฒนาจังหวัดปัตตานีแบบบูรณาการ ที่ให้ความสำคัญกับ การนำความหลากหลายทางด้านวิถีชีวิต จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีคิด และมุมมองต่างๆ ที่สามารถเชื่อมโยงหลักร่วมที่เกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี ให้เห็นเป็นภาพรวม (Holistic) ของการพัฒนาที่มุ่งเน้นความสมดุลระหว่าง ความพอเพียงกับความสามารถในการ พัฒนาให้ก้าวทันโลกยุคใหม่โดยวางสถานะ (Positioning) ของ จังหวัดปัตตานีให้เป็นแหล่งผลิตผลการเกษตร และผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพบนพื้นฐานการดำรงชีวิต ในสังคมอย่างมั่นคงของประชาชน

เมืองเกษตรอุตสาหกรรม หมายถึง ความสำเร็จของการพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้า อาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งในรูปแบบการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้า บนระบบดิจิทัล มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรมเกษตร ๔ ด้าน คืออุตสาหกรรมพืช พลังงาน อุตสาหกรรม ประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมยางพารา เป็นเมืองแห่งโรงงานแปรรูปอาหารสุขภาพและ อาหารฮาลาล ที่มีคุณภาพ มาตรฐานการส่งออก เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ที่เชื่อมโยงกับนานาชาติ มีความ แข็งแกร่งทางการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ทั้งในระดับครัวเรือน แพลงย่อย แพลง ใหญ่ และวิสาหกิจชุมชน และความพร้อมสมบูรณ์ของคุณภาพของ แรงงาน ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการใหม่ในเกษตรอุตสาหกรรม มีความพร้อมใน การสร้างสรรค์เศรษฐกิจจังหวัดให้มีศักยภาพที่ แข่งขันได้

ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพของประเทศ หมายถึง เมืองที่มีความมุ่งมั่นในการนำปรัชญา วิถี ปฏิบัติ ของศาสนาอิสลามในส่วนของฮาลาลมาใช้เป็นธงนำ(Flagship) ในการพัฒนาที่มุ่งไปสู่ความ เจริญรุ่งเรือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ตั้งอยู่บนรากฐานของลักษณะภูมิสังคมแบบพหุ วัฒนธรรม อย่างยั่งยืน โดยการนำหลักคิดในการผลิตและดำเนิน

วิสาหกิจที่สะอาดปราศจากสิ่งสกปรกปฏิภูลหรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นที่รังเกียจโดยบัญญัติของ ศาสนาอิสลาม รวมทั้งของศาสนาอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อาทิ อาหารเจ ของคนเชื้อสายจีนใน ปัตตานี มาเป็นกรอบอ้างอิงในการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการผลิตเพื่อการบริโภค ในชุมชนท้องถิ่นของ ตนอย่างพอเพียง และการผลิตเชิงพาณิชย์ที่กำหนดให้สินค้าและบริการของฮาลาล เป็นผลผลิตหลัก (Major Product) ในการเจาะตลาดเก่าและสร้างตลาดใหม่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (Niche Market) โดยมีเป้าหมายเป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ซึ่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ประกอบด้วย อาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์ ฮาลาล แพชั่นมุสลิม เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับสตรี และบริการฮาลาลเพื่อไปสู่การเป็นแหล่ง ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลเป็นผลิตภัณฑ์ตราสัญลักษณ์ของจังหวัดที่สร้างงาน สร้างรายได้แก่จังหวัด

เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข หมายถึง ปัตตานีเป็นสังคมแห่งความหลากหลายของ วัฒนธรรม อิสลาม พุทธ และวัฒนธรรมจีน ประชาชนในจังหวัดปัตตานีมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงใน ที่อยู่อาศัย สุขภาพดี มีอาชีพมั่นคงและรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งสภาพครอบครัวที่อบอุ่น

เยาวชนประชาชนมีคุณภาพมีความตื่นรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ก้าวทัน ความ เปลี่ยนแปลง อย่างเท่าทัน และคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ที่งดงามของปัตตานีเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองแห่ง การศึกษาเมืองที่มี ศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาชนมีทักษะสากล (ภาษาอังกฤษ และ เทคโนโลยีสารสนเทศ) และพร้อมสู่สังคมดิจิทัล

ระบบบริการของรัฐทุกระดับมีคุณภาพ ธรรมชาติบาลโดดเด่นในการมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นฐานอย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน

ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและสามารถแสดงออกถึงวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีของตนเองได้อย่างเสรีมีความเข้มแข็งของหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความ ปลอดภัย สงบเรียบร้อย และมีความมั่นคงในพื้นที่ ประชาชนอยู่อย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน และภาคภูมิใจ ในพื้นที่ ความเป็นพลเมืองปัตตานี พลเมืองประเทศ ที่เข้มแข็ง ภัยคุกคามต่อจังหวัดในทุกประเภท ได้รับการจัดการ ให้ลดลงในทั่วทุกพื้นที่ อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

มีความเข้มแข็งของศาสนา ประชาชนมีหลักยึดและวิถีชีวิตบนฐานของหลักธรรมทางศาสนา และความหลากหลายประเพณี และวัฒนธรรมอิสลาม พุทธ และจีน และมีความมีประสิทธิภาพในการบูรณา การ การกิจความมั่นคงในทุกระดับด้วยคุณภาพของบุคลากรและระบบงานที่ทันสมัย ได้รับการยอมรับ เชื่อมั่น ไว้วางใจจากประชาชน

๓.๓ เป้าประสงค์รวมของยุทธศาสตร์(Ultimate Goal)

เป้าประสงค์รวมของยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ๒ เป้าประสงค์รวม ที่สำคัญคือ ด้านเศรษฐกิจ และด้านความมั่นคงสันติสุข และมีตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

เป้าประสงค์รวม	ตัวชี้วัด	ผลงาน ที่ผ่านมา	ค่าเป้าหมาย				พ.ศ. ๒๕๖๑- ๒๕๖๔	ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔		
เศรษฐกิจจังหวัด ปัตตานีเติบโต อย่างต่อเนื่อง มี ความมั่นคง มั่งคั่ง ทาง เศรษฐกิจ เป็น เมืองแห่ง การค้า ของชายแดนใต้	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของ ผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัด	-๒.๐๗	๑	๑	๑	๑	๑	สนง.คลัง จังหวัด ปัตตานี
	รายได้ต่อหัวของ ประชากรเฉลี่ยต่อ หัวต่อปี	๒.๗๗	๒.๘๐	๓.๐๐	๓.๒๐	๓.๔๐	๓.๑๓	สนง.คลัง จังหวัด ปัตตานี
ปัตตานีมีความ สันติสุขเพิ่มมาก ขึ้น ประชาชน มี คุณภาพชีวิต และ มีความ มั่นคงมาก ขึ้น อย่างต่อเนื่อง	ร้อยละของ เหตุการณ์ ความไม่สงบที่ลดลง	๑๕.๒๖	๒๔	๓๐	๓๔	๔๐	๓๒.๔	ที่ทำการ ปกครอง จังหวัด ปัตตานี
	ร้อยละของ ประชากร ที่อยู่ใต้เส้น ความ ยากจนลดลง	๓๙.๑๔	๓๔	๓๓	๓๐	๒๘	๓๑.๔๐	ส น ง . พั ฒ น า ชู ม ช น จั ัง ห วั ด

๓.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ ๓ ประเด็น และน้ำหนักในการพัฒนาในรอบแผน ๔ ปี ดังต่อไปนี้

- ๑) การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว (น้ำหนักร้อยละ ๔๐)
- ๒) การพัฒนาสังคม ชุมชนที่น่าอยู่ และทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน (น้ำหนัก ร้อยละ ๓๐)
- ๓) การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมโยงเมืองสู่นานาชาติ (น้ำหนักร้อยละ ๓๐)

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี

วิสัยทัศน์ (Vision) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี(พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

“พัฒนาท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ สร้างสังคมสันติสุข ภายใต้เศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืน ” พันธกิจการพัฒนา

๑. พัฒนาด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต
 ๒. พัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ
 ๓. พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 ๔. พัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง
- เป้าประสงค์

๑. ประชาชนทุกระดับมีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
 ๒. ประชาชนมีอาชีพและรายได้ในการดำรงชีวิตอย่างเพียงพอ
 ๓. สร้างเครือข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างกัน
 ๔. ประชาชนตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างอย่างคุ้มค่าและรักษาสิ่งแวดล้อม
 ๕. ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี (พ.ศ.๒๕๔๖๑-๒๕๖๕)
- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดี
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ วิสัยทัศน์

“การเกษตรก้าวหน้า พัฒนาอาชีพ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
ยกระดับคุณภาพชีวิต และเข้าถึงการบริการ”

๒.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตุง

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาคมนาคมและสังคมให้มีคุณภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการที่ดี
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๖ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ส่งเสริมการรักษาความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข

๒.๓ เป้าประสงค์

๑. ส่งเสริมการใช้พื้นที่นาไร่หรือพื้นที่ว่างเปล่าให้เกิดประโยชน์ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่
๒. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจด้านหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ประชาชนมีรายได้เสริมมีรายได้เลี้ยงดูตัวเองและครอบครัวได้อย่างเพียงพอ
๔. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเอง และองค์การภาครัฐที่เกี่ยวข้อง
๕. ประชาชนอยู่ดีมีสุขปราศจากโรคภัย ห่างไกลยาเสพติดและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๖. คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีไม่มีมลภาวะเป็นพิษ ทัศนียภาพสดใสธรรมชาติสวยงาม
๗. การศึกษาก้าวไกล เลื่อมใสศาสนา การกีฬาเด่น หวงแหวนวัฒนธรรมประเพณี
๘. การคมนาคม การไฟฟ้า ประปา การระบายน้ำ สะดวกทั่วถึงและครบครัน
๙. สรรหา คัดเลือกและพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ความสามารถให้เพียงพอต่อภาระหน้าที่และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ๑๐. จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เพียงพอและปรับปรุงการให้บริการประชาชนอย่างประทับใจฉับไว ถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้

๒.๔ ตัวชี้วัด

๑. กรณีโครงการโครงสร้างพื้นฐาน วัดคุณภาพงานจากการที่ คกก.ตรวจรับงานจ้างตรวจรับงานโดยจะต้องได้คุณภาพงานที่ดี ไม่มีปัญหาและข้อท้วงติง

๒. กรณีโครงการด้านอื่นๆ วัดจากการบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในโครงการทุกประการ

๒.๕ คำเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย
๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจน	ส่งเสริมการประกอบอาชีพ ทางด้านการเกษตร การค้าและการบริการ ฯลฯ
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ	โครงการพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตต่างๆ เช่น การช่วยเหลือผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเอ็ดส์ ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส โครงการพัฒนาหมู่บ้านในด้านสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ส่งเสริมการสหกรณ์ ส่งเสริมเยาวชน สตรี อุดหนุน อปท.อื่น ส่วนราชการหรือหน่วยอื่นของรัฐ องค์กรประชาชน องค์กรการกุศล องค์กรที่จัดตั้งตามกฎหมาย เพื่อดำเนินโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาด้านสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการศึกษา จารีตประเพณี ด้านสาธารณสุข และด้านยาเสพติด ฯลฯ
๓. ยุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว	สนับสนุนกิจกรรมด้านการกีฬา ส่งเสริมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมนันทนาการ
๔. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี	เพื่อพัฒนาระบบการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน	การก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆในพื้นที่ เช่น ถนน สะพาน รางระบายน้ำที่ปลอดภัยเยี่ยม ท่อ คสล. หอกระจาย

	ชาว ระบบน้ำอุปโภคบริโภค อาคารต่างๆ สิ่งก่อสร้างในฉาปนสถาน บ้ายจราจร กระจกโค้ง ป้องกันอุบัติเหตุ ไฟกระพริบ ฯลฯ
๖. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน	การบริหารจัดการและการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ปลูก ต้นไม้ในป่าชุมชนป่าต้นน้ำ สร้างและซ่อมแซม ฝายชะลอน้ำ ตามพระราชดำริฯ เป็นต้น
๗. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข	สนับสนุนกิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน งานป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยต่างๆ

๒.๖ กลยุทธ์

๑. ยุทธศาสตร์พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหา ความยากจน

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนอาชีพด้านการเกษตร ปศุสัตว์ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่สู่นิคม
อุตสาหกรรมอาหารฮาลาล

- กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุนในท้องถิ่น

๒. ยุทธศาสตร์พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบทุกระดับ

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนบทบาทสถานศึกษา ศาสนสถาน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็ก เยาวชนได้มีส่วนร่วมในด้านการแสดงออกด้านความคิดและมีนิสัยรักใน

การเรียนรู้

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน

ปัญหาทางสังคม

- กลยุทธ์ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ

- กลยุทธ์ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนและสถาบันครอบครัว

- กลยุทธ์ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการคุ้มครองเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้

พิการ ผู้ด้อยโอกาส และประชาชนโดยทั่วไป

- กลยุทธ์ควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดตลอดถึงการบำบัดฟื้นฟูทั้งทางด้านร่างกาย
และจิตใจแก่ผู้ติดยาเสพติด

- กลยุทธ์ส่งเสริมการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

- กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างสุขภาพตามวิถีชุมชน

๓. ยุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการกีฬา การออกกำลังและการออกกำลังกาย

- กลยุทธ์ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านการกีฬา สู่ความเป็นเลิศ

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการก่อสร้างและปรับปรุงสนามกีฬา

- กลยุทธ์ปรับปรุง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกประเภท

๔. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี

- กลยุทธ์ส่งเสริมสวัสดิการ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในองค์กร
- กลยุทธ์พัฒนา และพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงาน
- กลยุทธ์พัฒนา ปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
- กลยุทธ์พัฒนาและสร้างระบบการให้บริการที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- กลยุทธ์พัฒนาส่งเสริมระบบประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์กร รองรับการเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน

๕. ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน

- กลยุทธ์ก่อสร้าง บุกเบิก ปรับปรุง บำรุงรักษาทางคมนาคม สะพาน เขื่อน ระบบระบายน้ำ ระบบชลประทานขนาดเล็กและท่าเทียบเรือ
- กลยุทธ์จัดให้มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง
- กลยุทธ์ก่อสร้าง ปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค บริโภคและระบบประปา
- กลยุทธ์จัดทำผังเมืองและผังตำบล

๖. ยุทธศาสตร์จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

- กลยุทธ์คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- กลยุทธ์ปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชนและเมือง
- กลยุทธ์จัดทำระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสีย
- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการจัดการและป้องกันภัยพิบัติ

๗. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการรักษาความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
- กลยุทธ์ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีความสามารถและมีศักยภาพในการสนับสนุนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุง

การกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุงกำหนดการพัฒนาที่ครอบคลุมกิจกรรมต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลตุงที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา จำนวน ๗ ยุทธศาสตร์ และ ๓๗ กลยุทธ์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจน

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนอาชีพด้านการเกษตร ปศุสัตว์ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่สู่นิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล

- กลยุทธ์ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุนในท้องถิ่น

๒. ยุทธศาสตร์พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบทุกระดับ

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนบทบาทสถานศึกษา ศาสนสถาน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็ก เยาวชนได้มีส่วนร่วมในด้านการแสดงออกด้านความคิดและมีนิสัยรักในการเรียน

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาเด็ก เยาวชน และประชาชนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกันปัญหาทางสังคม

- กลยุทธ์ส่งเสริม อนุรักษ์ พัฒนา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นต่าง ๆ

- กลยุทธ์ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนและสถาบันครอบครัว

- กลยุทธ์ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการคุ้มครองเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และประชาชนโดยทั่วไป

- กลยุทธ์ควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดตลอดถึงการบำบัดฟื้นฟูทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้ติดยาเสพติด

- กลยุทธ์ส่งเสริมการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

- กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างสุขภาพตามวิถีชุมชน

๓. ยุทธศาสตร์พัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการกีฬา การออกกำลังการและกีฬามหาสนุก

- กลยุทธ์ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านการกีฬา สู่ความเป็นเลิศ

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการก่อสร้างและปรับปรุงสนามกีฬา

- กลยุทธ์ปรับปรุง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทุกประเภท

๔. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี

- กลยุทธ์ส่งเสริมสวัสดิการ และการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในองค์กร

- กลยุทธ์พัฒนา และพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงาน

- กลยุทธ์พัฒนา ปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

- กลยุทธ์พัฒนาและสร้างระบบการให้บริการที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

- กลยุทธ์พัฒนาส่งเสริมระบบประชาสัมพันธ์การดำเนินงานขององค์กร รองรับการเข้าสู่ประชาคม

อาเซียน

๕. ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน

- กลยุทธ์ก่อสร้าง บุกเบิก ปรับปรุง บำรุงรักษาทางคมนาคม สะพาน เขื่อน ระบบระบายน้ำ ระบบชลประทานขนาดเล็กและทำเทียบเรือ

- กลยุทธ์จัดให้มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง

- กลยุทธ์ก่อสร้าง ปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค บริโภคและระบบประปา

- กลยุทธ์จัดทำผังเมืองและผังตำบล

๖. ยุทธศาสตร์จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

- กลยุทธ์คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

- กลยุทธ์ปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชนและเมือง

- กลยุทธ์จัดทำระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสีย

- กลยุทธ์ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการจัดการและป้องกันภัยพิบัติ

๗. ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการรักษาความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข

- ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

- ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีความสามารถและมีศักยภาพในการสนับสนุนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตลอดถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ในภาพรวมแล้วยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตุง มุ่งพัฒนา ๗ ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและแก้ไขปัญหาความยากจน ด้านการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ ด้านการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว ด้านการการบริหารจัดการที่ดี ด้านการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และด้านความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่นด้วยเทคนิค SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค)

พัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา พื้นที่เป้าหมาย กลุ่มเป้าหมายและการคาดการณ์แนวโน้มในอนาคตการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตุง ได้มีการพัฒนาครบทุกด้านภายในเงื่อนไขและข้อจำกัดของงบประมาณและบุคคล จึงทำให้ผลการพัฒนาไม่ทั่วถึงและไม่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลเท่าที่ควร องค์การบริหารส่วนตำบลตุง จึงได้มีการทบทวนปัญหาความต้องการของประชาชนโดยการจัดให้มีการประชุม ประชาคมหมู่บ้านขึ้นทุกปี เพื่อเสนอปัญหาและความต้องการที่จะให้องค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้รับความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบัน และโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis

จากสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของ องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถนำมาประเมินศักยภาพการพัฒนาในปัจจุบันและอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยเครื่องที่เรียกว่า SWOT

จุดแข็ง (Strength)

๑. มีความอิสระในการบริหารงบประมาณและการบริหารงานบุคคล
๒. มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน
๓. ผู้บริหารมีความเป็นเอกภาพ/ระบบการเมืองมีความเข้มแข็งมั่นคง
๔. สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนโดยตรงและอย่างรวดเร็ว
๕. เป็นเมืองหน้าด่านของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้
๖. มีวัฒนธรรม ประเพณี ที่หลากหลายและที่เป็นเอกลักษณ์
๗. ประชาชนส่วนใหญ่มีความเชื่อถือต่อผู้นำสูง
๘. การคมนาคมสะดวก
๙. มีพื้นที่ชายฝั่งทะเล/ทรัพยากรทางทะเล

จุดอ่อน (Weakness)

๑. การใช้ประโยชน์ที่ดินไม่เต็มที่
๒. สภาพแวดล้อมประสพภาวะเสื่อมโทรม
๓. อัตรากำลังไม่เพียงพอและบุคลากรขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
๔. วิทยแรงงานไปทำงานต่างประเทศ
๕. โครงการขนาดใหญ่ต้องใช้งบประมาณสูง อนาคต.ไม่สามารถดำเนินโครงการได้

๖. ประชาชนขาดความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง
๗. นิสัยคนส่วนใหญ่ชอบพึ่งพิง ไม่ช่วยเหลือตนเอง ทำให้ชุมชนไม่เข้มแข็ง
๘. ประชาชนขาดความสนใจในเรื่องการเมืองการปกครองและยังไม่เข้าใจบทบาทของตนเองในการพัฒนาท้องถิ่น

โอกาส (Opportunity)

๑. ระเบียบ กฎหมาย ที่ส่งเสริมและเอื้อต่อการพัฒนา
๒. ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรง
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาในด้านต่าง ๆ เป็นยุทธศาสตร์ระดับชาติที่รัฐบาลส่งเสริม
๔. มีความกลมกลืนทางศาสนา และวัฒนธรรม
๕. มีการส่งเสริมสินค้าวิสาหกิจชุมชน และ OTOP
๖. การคมนาคมสะดวกเชื่อมโยงหลายจังหวัด
๗. รัฐบาลให้ความสำคัญกับจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง
๘. เป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกมุสลิม
๙. มีเทคโนโลยีองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่สามารถนำมาปรับปรุงโครงสร้างการเกษตร
๑๐. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมประชาชนในระดับรากหญ้า
๑๑. ประชาชนมีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารมากขึ้น

ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threat)

๑. สถานการณ์ความไม่สงบเรียบร้อยในพื้นที่
๒. ภัยธรรมชาติทำให้ประสบปัญหาการประกอบอาชีพและความเป็นอยู่ของประชาชน
๓. ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ/ของโลกตกต่ำ
๔. ความล่าช้าในการจัดสรรเงินอุดหนุนจากรัฐบาล
๕. ปัญหาคอร์ปชั่นในสังคมไทย
๖. ตลาดด้านการเกษตรไม่แน่นอนมีความแปรปรวนสูง
๗. สินค้าอุปโภคบริโภคราคาสูงและ ต้นทุนในการผลิตทางการเกษตรสูง
๘. หนี้สินนอกระบบสูง
๙. เป็นสังคมเลียนแบบตะวันตก
๑๐. ปัญหาการเมืองในระดับประเทศ/และระดับพื้นที่

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

๓.๒.๑) การเปลี่ยนแปลงในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่อ อบต.

- รัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะส่งผลกระทบต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร
- แนวโน้มการยกฐานะจาก อบต. เป็นเทศบาลทั่วประเทศ
- แนวโน้มการควมรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ในตำบลเดียวกันให้มีองค์กรเดียว
- การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของการจัดสรรเงินงบประมาณให้ อบต.

๓.๒.๒) การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาคที่จะส่งผลกระทบต่อ อบต.

AEC หรือ Asean Economics Community คือการรวมตัวของชาติในอาเซียน ๑๐ ประเทศ โดยมี ไทยพม่าลาวเวียตนามมาเลเซียสิงคโปร์อินโดนีเซียฟิลิปปินส์กัมพูชาบรูไน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน จะมีรูปแบบคล้ายๆ กลุ่ม Euro Zone นั้นเอง จะทำให้มีผลประโยชน์อำนาจต่อรองต่างๆ กับคู่ค้าได้มากขึ้น และการนำเข้า ส่งออกของชาติในอาเซียนก็จะเสรี ยกเว้นสินค้าบางชนิดที่แต่ละประเทศอาจจะขอไว้ไม่ลดภาษีนำเข้า (เรียกว่าสินค้าอ่อนไหว)

Asean จะรวมตัวเป็น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและมีผลเป็นรูปธรรม ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ วันนั้นจะทำให้ภูมิภาคนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากโดย AEC Blueprint (แบบพิมพ์เขียว) หรือแนวทางที่จะให้ AEC เป็นไปคือ

๑. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน
๒. การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง
๓. การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน
๔. การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

จากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลตุงได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ไว้จำนวน ๗ ยุทธศาสตร์ ดังนั้น จึงวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค หรือ การเข้าสู่ AEC ที่จะส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลตุง ในยุทธศาสตร์ต่างๆ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจน

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของไทย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลตุงต้องให้ความสำคัญกับการ การประกอบอาชีพ ส่งเสริมอาชีพ การสร้างงานในชุมชน และด้านการเกษตรให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนในตำบลตุงสามารถปรับตัวกับสภาพเศรษฐกิจห่างไกลจากความยากจน เนื่องจากการหลั่งไหลของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในไทยมากขึ้นจำเป็นต้องมีการแข่งขันของแรงงานเพิ่มขึ้นด้วย

๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคคนและสังคมให้มีคุณภาพ

ปัญหาสังคมจะรุนแรงถ้าไม่ได้รับการวางแผนที่ดี เนื่องจากจะมีขยะจำนวนมากมากขึ้นปัญหาการแบ่งชนชั้น ถ้าคนไทยทำงานกับคนต่างชาติที่ด้อยกว่า อาจมีการแบ่งชนชั้นกันได้จะมีชุมชนสลัมเกิดขึ้น และอาจมีพม่าทาวนลาวทาวนกัมพูชาทาวนปัญหาอาชญากรรมจะรุนแรง สถิติการก่ออาชญากรรมจะเพิ่มขึ้นอย่างมากจากชนชั้นที่มีปัญหาคนจะทำผิดกฎหมายมากขึ้นเนื่องจากไม่รู้กฎหมาย

๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว

องค์การบริหารส่วนตำบลตุง ต้องเร่งบูรณาการร่วมกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวต่างๆในตำบลตุง เพื่อพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว และต้องส่งเสริมการกีฬาต่างๆให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อสามารถนำนักกีฬาสู่ระดับ อำเภอ จังหวัด เขต ต่อไป

๔. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี

ด้านการเมืองในระดับชาติอาจยังความขัดแย้งด้านการเมืองระหว่างรัฐสมาชิกด้วยตนเอง รวมทั้งปัญหาการก่อการร้ายที่เป็นผลมาจากการเมือง ซึ่งประเทศใดประเทศหนึ่งไม่สามารถแก้ไขได้โดยลำพัง

การบริหารภาครัฐต้องเร่งรัดพัฒนาให้ตอบสนองการให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บริการในด้านการอนุญาต อนุมัติ ต่างๆ ซึ่งต้องมีคู่มือภาษาอังกฤษ จีน เป็นต้น เพื่อสื่อสารกับชาวต่างชาติที่ต้องการทำนิติกรรมต่างๆซึ่งเกี่ยวกับรัฐ เช่น การเสียภาษีบำรุงท้องที่ การเสียภาษีป้าย เป็นต้น อีกทั้งเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำเป็นต้องพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับที่สื่อสารกับผู้ใช้บริการที่เป็นชาวต่างชาติ

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของไทย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลตุง ต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการหลั่งไหลเข้ามาของประชากรประเทศเพื่อนบ้านไม่ว่าจะเข้ามาในฐานะนักท่องเที่ยว คนทำงาน หรือการอื่นใด การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ เช่น ถนน ป้ายจราจรที่มีภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่จำเป็น เป็นต้น

๖. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

การบุกรุกพื้นที่ป่าอาจมีมากขึ้น ด้วยสาเหตุทั้งที่เกิดจากคนไทยและชาวต่างชาติ สาเหตุที่เกิดจากคนไทยคือการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรทำให้ที่ทำกินไม่เพียงพอต่อความต้องการ หรือการขายที่ดินให้นายทุนต่างชาติแล้วไม่มีที่ทำกินจึงต้องไปเปิดป่าใหม่ ส่วนสาเหตุจากชาวต่างชาติ อาจมีนายทุนเข้ามาทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การตัดไม้เพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ การเข้าสัมปทานเหมืองแร่หรือทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญอื่นๆ มลพิษจากข้อเสียข้ามแดน เช่น อาจมีขยะข้ามแดน

๗. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของไทย ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การบริหารส่วนตำบลต้องให้ความสำคัญกับการจัดระเบียบชุมชนสังคมและความสงบเรียบร้อยมากขึ้น เนื่องจากกฎหมายและวัฒนธรรมของแต่ละชนชาติอาจมีความแตกต่างกัน ดังนั้น อาจมีการฝ่าฝืนกฎหมายจากชาวต่างประเทศในไทยมากขึ้นทั้งโดยตั้งใจและความไม่รู้กฎหมาย อีกทั้ง อาจเกิดปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด เพิ่มมากขึ้นจากการหลั่งไหลของแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในไทยมากขึ้น

ส่วนที่ ๓

การบันทึกข้อมูลในแบบรายงาน

๑.สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามสถานะการเงินการคลัง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุง อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี

ด้าน	ยอดรวม
ด้านบริหารงานทั่วไป	๒๘๐,๖๑๐
แผนงานบริหารงานทั่วไป	๑๖๘,๓๑๐
แผนงานการรักษาความสงบภายใน	๑๑๒,๓๐๐
ด้านบริการชุมชนและสังคม	๒,๗๗๑,๑๑๗.๕๔
แผนงานการศึกษา	๑,๙๐๗,๕๐๗.๕๔
แผนงานสาธารณสุข	๑๔๕,๑๙๐
แผนงานเคหะและชุมชน	-
แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	๒๙๑,๒๙๐
แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ	๔๒๗,๑๓๐
ด้านการเศรษฐกิจ	๔,๔๘๗,๘๑๕
แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	๔,๓๘๗,๘๐๐
แผนงานการเกษตร	๓๖,๐๑๕
แผนงานการพาณิชย์	๖๔,๐๐๐
ด้านการดำเนินงานอื่น	-
แผนงานงบบกกลาง	-
งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	๗,๕๓๙,๕๔๒.๕๔

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๒

จำนวน ๓๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

งบประมาณที่ดำเนินการไปแล้ว ๑ ต.ค. ๖๑-๓๐ ก.ย. ๖๒

จำนวน ๗,๕๓๙,๕๔๒.๕๔ บาท

คิดเป็น ร้อยละของงบประมาณที่ดำเนินการไปแล้ว

เท่ากับ ๒๐.๙๔

๒. จำนวนโครงการที่ได้วางแผนไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลตุง

๑.๒ วัน/เดือน/ปีที่รายงานตุลาคม ๒๕๖๒

ส่วนที่ ๒ ตารางแสดงข้อมูลโครงการ

จำนวนโครงการและงบประมาณที่ได้วางแผนไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)					
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒					
ยุทธศาสตร์ที่	ชื่อยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนงบประมาณ (บาท)	คิดเป็นร้อยละ
๑	พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจน	๓	๓.๒๓	๑๐๐,๐๐๐	๐.๔๖
๒	การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ	๓๗	๓๙.๗๘	๓,๗๘๑,๐๐๐	๑๗.๒๒
๓	พัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว	๑	๑.๐๘	๕๐,๐๐๐	๐.๒๔
๔	การบริหารจัดการที่ดี	๗	๗.๕๓	๓๖๐,๐๐๐	๑.๖๕
๕	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน	๔๐	๔๓.๐๑	๑๗,๓๖๐,๐๐๐	๗๙.๓๑
๖	การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒	๒.๑๕	๗๐,๐๐๐	๐.๓๓
๗	ส่งเสริมการรักษาความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข	๓	๓.๒๒	๑๗๐,๐๐๐	๐.๗๙
รวม		๙๓	๑๐๐	๒๑,๘๙๑,๐๐๐	๑๐๐

๓.ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

๓.๑ องค์การบริหารส่วนตำบลตุง ได้ประกาศใช้ข้อบัญญัติงบประมาณ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ โดยมีโครงการที่บรรจุอยู่ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และโครงการที่ใช้จ่ายงบประมาณมาจากแหล่งอื่นๆ สามารถจำแนกตามยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

งบประมาณทั้งสิ้น	๓๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	บาท	โดยแยกเป็นใช้จ่ายจาก
- ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	๗,๘๔๘,๙๗๒.๕๔	บาท	

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่ดำเนินการ	การเบิกจ่ายงบประมาณ			
		ตามข้อบัญญัติงบประมาณ	จ่ายขาดเงินสะสม	เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	รวม
๑. การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจน	๒	๕๗,๗๐๕	-	-	๕๗,๗๐๕
๒.การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ	๒๓	๒,๗๗๐,๕๙๗.๕๔	-	-	๒,๗๗๐,๕๙๗.๕๔
๓. พัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว	๒	๑๔๙,๙๘๐	-	-	๑๔๙,๙๘๐
๔.การบริหารจัดการที่ดี	๑๔	๒๕๗,๗๑๐	-	-	๒๕๗,๗๑๐
๕. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน	๙	๔,๓๘๓,๕๐๐	-	-	๔,๓๘๓,๕๐๐
๖. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	๑	๑๓,๐๐๐	-	-	๑๓,๐๐๐
๗. เสริมสร้างการรักษาความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข	๓	๑๑๒,๓๐๐	-	-	๑๑๒,๓๐๐
รวมทั้งสิ้น	๕๔	๗,๘๔๘,๙๗๒.๕๔	-	-	๗,๘๔๘,๙๗๒.๕๔

***หมายเหตุ : รายละเอียดโครงการและงบประมาณปรากฏตามเอกสารภาคผนวก

๓.๒ จำนวนโครงการทั้งหมดที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น และจำนวนโครงการที่ได้ดำเนินการ
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ		
	จำนวนโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผน	จำนวนโครงการที่ได้ปฏิบัติ	ร้อยละ
๑. การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจน	๓	๒	๖๖.๖๗
๒. พัฒนาคคนและสังคมให้มีคุณภาพ	๒๘	๒๓	๘๒.๑๔
๓. พัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว	๒	๒	๑๐๐.๐๐
๔. การบริหารจัดการที่ดี	๑๙	๑๔	๗๓.๖๘
๕. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน	๑๑	๙	๘๑.๘๒
๖. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	๒	๑	๕๐.๐๐
๗. เสริมสร้างการรักษาความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข	๓	๓	๑๐๐.๐๐
รวม	๖๘	๕๔	๗๙.๔๑

๓.๓ จำนวนโครงการที่เสร็จ/อยู่ระหว่างดำเนินการ และโครงการที่ยังไม่ดำเนินการ

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการที่เสร็จ/อยู่ระหว่างดำเนินการ		จำนวนโครงการที่ยังไม่ดำเนินการ		จำนวนโครงการทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
๑. การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจน	๒	๓.๗๐	๑	๗.๑๔	๓	๔.๔๑
๒. พัฒนาคคนและสังคมให้มีคุณภาพ	๒๓	๔๒.๕๙	๕	๓๕.๗๑	๒๘	๔๑.๑๘
๓. พัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว	๒	๓.๗๐	-	-	๒	๒.๙๔
๔. การบริหารจัดการที่ดี	๑๔	๒๕.๙๓	๕	๓๕.๗๑	๑๙	๒๗.๙๔
๕. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน	๙	๑๖.๖๗	๒	๑๔.๓๐	๑๑	๑๖.๑๘
๖. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	๑	๑.๘๕	๑	๗.๑๔	๒	๒.๙๔
๗. เสริมสร้างการรักษาความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข	๓	๕.๕๖	-	-	๓	๔.๔๑
รวม	๕๔	๑๐๐	๑๔	๑๐๐	๖๘	๑๐๐

ส่วนที่ ๔

การประเมินความพึงพอใจ

องค์การบริหารส่วนตำบลตุง ได้ใช้แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อผลการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนตำบลตุงในภาพรวมตามยุทธศาสตร์และประเด็นการพัฒนารวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือในการประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตุง ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจนั้นเป็นการประเมินในภาพรวมทั้งปีงบประมาณ มีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์การพัฒนา มีทั้งหมด ๗ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ ที่ ๑ การพัฒนาพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไข

ปัญหาความยากจน

ยุทธศาสตร์ ที่ ๒ การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ ที่ ๓ การด้านการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยวพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ ที่ ๔ การบริหารจัดการที่ดี

ยุทธศาสตร์ ที่ ๕ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ ที่ ๖ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ ที่ ๗ การเสริมสร้างการรักษาความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข

๑. วิธีการประเมิน

๑.๑ กำหนดรูปแบบในการประเมิน (โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผล)

- กำหนดแบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงาน (โครงการ/กิจกรรม)ขององค์การบริหารส่วนตำบลตุง ในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ตามยุทธศาสตร์และประเด็นการพัฒนาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

- สุ่มประเมินประชากรในเขตตำบลตุง ทั้ง ๘ หมู่บ้าน จำนวน ๑๒๐ คน

๑.๒ กำหนดระยะเวลาในการประเมิน

- ประเมินหลังสิ้นปีงบประมาณ โดยส่งแบบประเมินในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ประชาชนในพื้นที่ตอบแบบประเมินตามรูปแบบที่กำหนด

๑.๓ ดำเนินการประเมิน

- สุ่มประเมินประชากรในเขตตำบลตุง ทั้ง ๘ หมู่บ้าน จำนวน ๑๒๐ คน ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด ๒๕๔๓ : ๑๐๐) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องใช้ในการทำแบบประเมิน คือ ๑๒๐ คน สามารถแยกเป็นรายหมู่บ้านที่สามารถทำการประเมินได้ตามสัดส่วนประชากร ดังตารางต่อไปนี้

ชื่อชุมชน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ที่ทำการประเมิน
หมู่ที่ ๑ บ้านคลองรี	๖๐๑	๑๕
หมู่ที่ ๒ บ้านคลองซุด	๗๔๘	๑๕
หมู่ที่ ๓ บ้านโคกดีปลี	๖๘๐	๑๕
หมู่ที่ ๔ บ้านดาริง	๑,๔๓๖	๑๕
หมู่ที่ ๕ บ้านแฉงแหวง	๕๑๘	๑๕
หมู่ที่ ๖ บ้านปะกาลือสง	๑,๓๐๔	๑๕
หมู่ที่ ๗ บ้านโคกม่วง	๗๐๓	๑๕
หมู่ที่ ๘ บ้านบางปลาหมอ	๙๓๔	๑๕
รวม	๖,๙๕๒ คน	๑๒๐ คน

๑.๔ เก็บรวบรวมแบบประเมินและข้อมูลที่ได้จากการแบบประเมิน

- เก็บรวบรวมแบบประเมินทั้งหมด ๑๒๐ ชุด
- บันทึกข้อมูลจากแบบประเมินทั้งหมด ๑๒๐ ชุด

๑.๕ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมิน

- ๑.๕.๑ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ทำแบบประเมินโดยหาค่าร้อยละ
- ๑.๕.๒ วิเคราะห์ความพึงพอใจผลการดำเนินงานฯ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาและประเด็นการประเมิน โดยการหาค่าความพึงพอใจ ดังนี้

**สรุปผลแบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลดอยง
ในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์**

วิธีวิเคราะห์ผลข้อมูล

ใช้อัตราส่วนค่าร้อยละ และวิธีทางสถิติเบื้องต้น โดยกำหนดให้มี ๕ ตัวเลือก ให้คะแนนเต็มเท่ากับ ๕ ค่าเฉลี่ยตัวกลางเท่ากับ ๒.๖๐ และแบ่งเขตคำตอบของค่าเฉลี่ยตัวกลางเลขคณิต ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระดับ ๔.๕๑ - ๕.๐๐ มีความพึงพอใจมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระดับ ๓.๕๑ - ๔.๕๐ มีความพึงพอใจมาก
- ค่าเฉลี่ยระดับ ๒.๕๑ - ๓.๕๐ มีความพึงพอใจปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระดับ ๑.๕๑ - ๒.๕๐ มีความพึงพอใจน้อย
- ค่าเฉลี่ยระดับ ๑.๐๐ - ๑.๕๐ มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. เพศ

๑.๑ ชาย	จำนวน	๕๖	คน
๑.๒ หญิง	จำนวน	๖๔	คน
	รวม	๑๒๐	คน

๒. อายุ

๒.๑ ต่ำกว่า ๒๐ ปี	จำนวน	๘	คน
๒.๒ ๒๐ -๓๐ ปี	จำนวน	๑๙	คน
๒.๓ ๓๑ - ๔๐ ปี	จำนวน	๒๑	คน
๒.๔ ๔๑-๕๐ ปี	จำนวน	๓๑	คน
๒.๕ ๕๑-๖๐ ปี	จำนวน	๒๓	คน
๒.๖ มากกว่า ๖๐ ปี ขึ้นไป	จำนวน	๑๘	คน

๓. การศึกษา

๓.๑ ประถมศึกษา	จำนวน	๑๒	คน
๓.๒ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	จำนวน	๒๘	คน
๓.๓ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	จำนวน	๑๕	คน
๓.๔ ปริญญาตรี	จำนวน	๒๘	คน
๓.๕ สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวน	๒๐	คน
๓.๖ อื่นๆ	จำนวน	๑๗	คน

๔. อาชีพหลัก

๔.๑ รับราชการ	จำนวน	๑๗	คน
๔.๒ เอกชน/รัฐวิสาหกิจ	จำนวน	๒๐	คน
๔.๓ ค้าขาย - ธุรกิจส่วนตัว	จำนวน	๓๖	คน
๔.๔ รับจ้าง	จำนวน	๒๕	คน
๔.๕ นักเรียน นักศึกษา	จำนวน	๙	คน

๔.๖ เกษตรกร	จำนวน	๑๓	คน
๔.๗ อื่นๆ	จำนวน	๐	คน

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตุง

ท่านมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตุงในภาพรวมมากน้อยเพียงใด

ประเด็นคำถาม	\bar{X}	S.D	แปลผล
๑. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	๓.๗๙	๑.๐	มาก
๒. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลโครงการ/กิจกรรม	๓.๘๔	.๘๗	มาก
๓. มีการรายงานผลการดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	๓.๓๔	.๙๕	มาก
๔. เปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	๓.๙๒	.๙๒	มาก
๕. ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น	๓.๗๓	.๙๐	มาก
๖. ประโยชน์ที่โครงการได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	๓.๖๑	๑.๐	มาก
รวม	๔.๔๔		มาก

ส่วนที่ ๓ ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตุงในแต่ละยุทธศาสตร์

ท่านมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตุง ในแต่ละยุทธศาสตร์มากน้อยเพียงใด ตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ ๑

ประเด็นคำถาม	\bar{X}	S.D	แปลผล
ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจน			
๕.๑ ส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพ การฝึกอาชีพ การสร้างงานในชุมชน	๓.๗๑	.๘๐๐	มาก
๕.๒ การพัฒนาอาชีพทางด้านการเกษตรอย่างยั่งยืน	๓.๖๔	.๙๕๒	ปานกลาง
๕.๓ การพัฒนาศักยภาพ การประกอบธุรกิจ การค้าและการบริการ	๓.๗๐	.๗๔๑	มาก
รวม	๓.๖๘		มาก

จาก ตารางที่ ๑ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างความสำเร็จของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจนพบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ๓.๖๘ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่งเสริมสนับสนุนการประกอบอาชีพ การฝึกอาชีพ การสร้างงานในชุมชนค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก รองลงการพัฒนาศักยภาพ การประกอบธุรกิจ การค้าและการบริการ ค่าเฉลี่ย ๓.๗๐ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก น้อยสุดการพัฒนาอาชีพทางการเกษตรอย่างยั่งยืนค่าเฉลี่ยคือ ๓.๖๔ มีระดับความพึงพอใจใน มาก

ตารางที่ ๒

ประเด็นคำถาม	\bar{X}	S.D	แปลผล
ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ			
๒.๑ การพัฒนาเพิ่มช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน	๔.๐๕	.๘๐	มาก
๒.๒ การพัฒนาให้โรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ของประชาชน	๓.๘๘	.๘๑	มาก
๒.๓ การฟื้นฟู อนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓.๘๖	.๘๒	มาก
๒.๔ การพัฒนาส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา ศาสนสถาน ศาสนพิธีต่างๆ	๔.๐๒	.๙๙	มาก
๒.๕ การพัฒนาการสาธารณสุข	๓.๙๙	.๗๒	มาก
๒.๖ การรณรงค์ ป้องกัน สร้างจิตสำนึกให้ตระหนักถึงภัยของยาเสพติด	๓.๗๘	.๗๓	มาก
๒.๗ การสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย	๓.๘๒	.๙๔	มาก
๒.๘ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน	๔.๐๔	.๘๒	มาก
รวม	๓.๙๒		มาก

จาก ตารางที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ๓.๙๒ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๔๐ มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการพัฒนาเพิ่มช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน ได้ค่าเฉลี่ย ๔.๐๕ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด รองลงมาการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน คือ ค่าเฉลี่ย ๔.๐๔ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด น้อยสุดการสร้างจิตสำนึกความเป็นไทย มีค่าเฉลี่ยคือ ๓.๘๒ มีระดับความพึงพอใจใน มาก

ตารางที่ ๓

ประเด็นคำถาม	\bar{X}	S.D	แปรผล
ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว ๖.๑ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการกีฬา การออกกำลังกายและกีฬามันนันทนาการ	๓.๙๒	.๘๗๗	มาก
๖.๒ส่งเสริมสนับสนุนการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	๓.๗๑	.๗๖๘	มาก
๖.๓ปรับปรุงพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุ	๓.๔๔	๑.๐	มาก
รวม	๓.๖๙		มาก

จาก ตารางที่ ๓ พบว่ายุทธศาสตร์ด้านพัฒนาการกีฬาสู่ความเป็นเลิศและส่งเสริมการท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยรวม ๓.๖๙ มีระดับ ความพึงพอใจในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ๖.๑ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการกีฬา การออกกำลังกายและกีฬามันนันทนาการค่าเฉลี่ย ๓.๙๒ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก รองลง ส่งเสริมสนับสนุนการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวค่าเฉลี่ย ๓.๗๑ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มากน้อยสุด ปรับปรุงพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แหล่งโบราณสถาน โบราณวัตถุค่าเฉลี่ยคือ ๓.๔๔ มีระดับความพึงพอใจใน มาก

ตารางที่ ๔

ประเด็นคำถาม	\bar{X}	S.D	แปรผล
ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการที่ดี ๔.๑ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบลและการติดตามตรวจสอบการทำงาน ของ อบต.	๓.๔๖	.๙๖๒	มาก
๔.๒การพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร	๓.๘๓	.๙๐๓	มาก
๔.๓การพัฒนาเพิ่มพูนขีดความสามารถ ของ อบต. ในการบริหารพัฒนา	๔.๐๔	.๗๑๘	มาก
๔.๔การพัฒนาสำรวจจัดทำข้อมูลต่างๆใน ตำบล	๔.๐๐	.๗๕๐	มาก
รวม	๓.๘๓		

จาก ตารางที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการที่ดีพบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ๓.๘๓ มีระดับ ความพึงพอใจในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการพัฒนาเพิ่มพูนขีดความสามารถ ของ อบต. ในการบริหารพัฒนา ค่าเฉลี่ย ๔.๐๔ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก รองลงมาการพัฒนาสำรวจจัดทำข้อมูลต่างๆใน ตำบล คือ

ค่าเฉลี่ย ๔.๐๐ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก น้อยสุดส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล และการติดตามตรวจสอบการทำงาน ของ อบต. มีค่าเฉลี่ยคือ ๓.๔๖ มีระดับความพึงพอใจใน มาก

ตารางที่ ๕

ประเด็นคำถาม	\bar{X}	S.D	แปรผล
๑.ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน			
๑.๑ การขยายเขตระบบไฟฟ้าแรงต่ำภายในตำบล	๓.๗๘	.๘๙	มาก
๑.๒ การปรับปรุงพัฒนาระบบไฟฟ้าสาธารณภายในตำบล	๓.๖๘	๑.๐	ปานกลาง
๑.๓ การก่อสร้างและพัฒนาปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน สะพาน ทางเท้าทางระบายน้ำ ขุดลอกคูคลอง และเขื่อนกั้นดิน	๓.๘๑	.๖๘	มาก
๑.๔ การพัฒนาระบบการจราจร	๓.๗๑	.๖๗	มาก
๑.๕ การพัฒนาขยายเขต ปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปา	๓.๘๖	.๗๗	มาก
รวม	๓.๗๖		มาก

จาก ตารางที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ๓.๗๖ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการพัฒนาขยายเขต ปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปา ได้ค่าเฉลี่ย ๓.๘๖ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก รองลงมา คือการก่อสร้างและพัฒนาปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน สะพาน ทางเท้าทางระบายน้ำ ขุดลอกคูคลอง และเขื่อนกั้นดิน ค่าเฉลี่ย ๓.๘๑ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก น้อยสุดการปรับปรุงพัฒนาระบบไฟฟ้าสาธารณภายในตำบล มีค่าเฉลี่ยคือ ๓.๖๘ มีระดับความพึงพอใจใน มาก

ตารางที่ ๖

ประเด็นคำถาม	\bar{X}	S.D	แปรผล
ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน			
๓.๑ การสร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๓.๘๖	.๗๔๓	มาก
๓.๒ การจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	๓.๗๗	.๘๗๕	มาก
รวม	๓.๘๑		

จาก ตารางที่ ๖ ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนพบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ๓.๘๑ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการสร้างจิตสำนึกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมค่าเฉลี่ย ๓.๘๖ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก รองลงมา การจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล คือ ค่าเฉลี่ย ๓.๗๗ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก

ตารางที่ ๗

ประเด็นคำถาม	\bar{X}	S.D	แปลผล
ยุทธศาสตร์ด้านเสริมสร้างการรักษาความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข			
๗.๑ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน	๓.๕๘	.๘๘๗	มาก
๗.๒ สนับสนุนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น	๓.๗๓	.๙๖๙	มาก
รวม	๓.๖๕		มาก

จาก ตารางที่ ๗ ยุทธศาสตร์ด้านเสริมสร้างการรักษาความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข พบว่า ค่าเฉลี่ยรวม ๓.๖๕ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสนับสนุนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่นค่าเฉลี่ย ๓.๕๘ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก รองลง สนับสนุนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตลอดถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่นค่าเฉลี่ย ๓.๗๓ มีระดับความพึงพอใจในระดับ มาก

อภิปรายผล

จากผลของการประเมินครั้งนี้ ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลการประเมินผลความ พึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตุงในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ได้ดังต่อไปนี้

จากการประเมินทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตุงในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ว่ามีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตุงในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๔ ซึ่งผู้ประเมินพึงพอใจต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตุงในภาพรวมและในแต่ละยุทธศาสตร์ มีความพึงพอใจ ในยุทธศาสตร์การพัฒนาพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ๓.๙๒ รองลงมายุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี คิดเป็นค่าเฉลี่ย ๓.๘๓ น้อยที่สุด ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงและเสริมสร้างสันติสุข มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๕

ส่วนที่ ๕

สรุปรายงานผลและเสนอความเห็นการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๑. สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามสถานะการเงินการคลัง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ของ องค์การบริหารส่วนตำบลดอย อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี สามารถสรุปได้ ดังนี้ (งบตามข้อบัญญัติ)

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๒	จำนวน	๓๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท
งบประมาณที่ดำเนินการไปแล้ว ๑ ต.ค. ๖๑-๓๐ ก.ย. ๖๒	จำนวน	๗,๕๓๙,๕๔๒.๕๔ บาท
คิดเป็น ร้อยละของงบประมาณที่ดำเนินการไปแล้ว	เท่ากับ	๒๐.๙๔

๒. สรุปผลจำนวนโครงการที่ได้วางแผนไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

โครงการที่ได้วางแผนไว้รวมทุกยุทธศาสตร์	จำนวน ๖๘ โครงการ
โครงการที่สามารถดำเนินการได้	จำนวน ๕๔ โครงการ
ดังนั้น ร้อยละของโครงการที่สามารถดำเนินการได้	คิดเป็น <u>ร้อยละ ๗๙.๕๑</u>

โดยร้อยละของโครงการที่สามารถดำเนินการได้ทุกยุทธศาสตร์ มากกว่าร้อยละ ๖๐ ของจำนวนโครงการทั้งหมด โดยที่ยุทธศาสตร์ที่ ๖ มีร้อยละของโครงการที่สามารถดำเนินการได้เพียงแค่ ๕๐.๐๐ ซึ่งถือว่าน้อยที่สุดในทุกยุทธศาสตร์ เพราะได้วางแผนโครงการไว้ ๒ โครงการ แต่สามารถดำเนินการได้เพียง ๑ โครงการเท่านั้น และยุทธศาสตร์ที่ ๓ และ ๗ มีร้อยละของโครงการที่สามารถดำเนินการได้คือ ๑๐๐.๐๐ ซึ่งถือว่ามากที่สุดในทุกยุทธศาสตร์ เพราะได้วางแผนโครงการไว้ ๒ และ ๓ โครงการ และดำเนินการได้ถึง ๒ และ ๓ โครงการ และรองลงมาคือยุทธศาสตร์ที่ ๒,๕,๔ และยุทธศาสตร์ที่ ๑ ตามลำดับ

๓. ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามโครงการ จากข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และโครงการที่ใช้จ่ายงบประมาณมาจากแหล่งอื่นๆ สามารถจำแนก ได้ดังนี้

งบประมาณทั้งสิ้น	๓๖,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท	โดยแยกเป็นใช้จ่ายจาก
- ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย	๗,๕๓๙,๕๔๒.๕๔ บาท	

๔. การประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลควนในการพัฒนาและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีในภาพรวมตามยุทธศาสตร์และประเด็นการพัฒนา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๔ ซึ่งเป็นระดับความพึงพอใจสูงสุด (ระดับความพึงพอใจมี ๕ ระดับ คือ พึงพอใจน้อยที่สุด /พึงพอใจน้อย/พึงพอใจปานกลาง/พึงพอใจมาก/พึงพอใจมากที่สุด)

๕. จากแบบสรุปผลคะแนนความพึงพอใจในภาพรวมตามยุทธศาสตร์การพัฒนาและตามประเด็นการพัฒนา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เปรียบเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมา (ปีงบประมาณ ๒๕๖๑) สรุปได้ว่า ข้อมูลร้อยละความพึงพอใจ ทั้งด้านยุทธศาสตร์การพัฒนาและประเด็นการพัฒนา ระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เทียบกับ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ นั้น ทุกยุทธศาสตร์และทุกๆ ประเด็นการพัฒนาของปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีร้อยละความพึงพอใจ สูงกว่าปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ทุกๆกรณี

ปัญหาและอุปสรรคในการติดตามประเมินผล

แผนโครงการมีจำนวนมากเกินไปซึ่งไม่สามารถทำได้หมด เพราะวางแผนเตรียมไว้สำหรับการของงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกด้วย และกฎ ระเบียบ วิธีการปฏิบัติงานที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้ง

ข้อเสนอแนะ

องค์การบริหารส่วนตำบลตุยง ได้ดำเนินงานจนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี ถือได้ว่าตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างตรงประเด็น ถูกต้อง เทียบธรรม เห็นควรดำเนินการต่อไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง และในส่วนของกรวางแผนงานโครงการที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนา มีจำนวนโครงการเยอะเกินไป ไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่มี เห็นควรตัดตอนโครงการออกให้เหลือไว้เฉพาะโครงการที่คาดว่าจะมีการดำเนินการจริง ตามลำดับสำคัญ และหากมีงบประมาณได้รับเพิ่มเติมเข้ามา ก็ค่อยนำแผนมาปรับตามความเหมาะสม และตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง ต่อไป

อนึ่ง ในการดำเนินงานตามนโยบายที่กล่าวข้างต้นนั้นจะไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้เลย หากไม่ได้รับความร่วมมือที่ดีจากทุก ๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นจากฝ่ายบริหาร ฝ่ายสภาฯ ข้าราชการ และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลตุยง ตลอดจนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ภาคส่วนอื่นๆและประชาชนในพื้นที่ตำบลตุยง ทุกท่าน เนื่องจากการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าจะต้องอาศัยความเป็น น้ำหนึ่งใจเดียวกัน จึงจะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาให้ไปสู่เป้าหมายที่เราปรารถนา เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตำบลตุยง และเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของพี่น้องประชาชนชาวตำบลตุยงต่อไป

ภาคผนวก